

Izmirde kuru üzüm
fiatleri iki kuruş
daha arttı

AKŞAM

HAMLE
San'at ve Fikir Mecmuası
Müessisi
CELÂLEDDİN EZİNE
4 ncü sayı çıkmıştır.

Sene 23 — No. 7929 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 16 Teşrinisani 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

İtalyan hezimet- lerinin siyasî tesirleri büyük olacaktır

Bulgar matbuatına bir tavsiyemiz

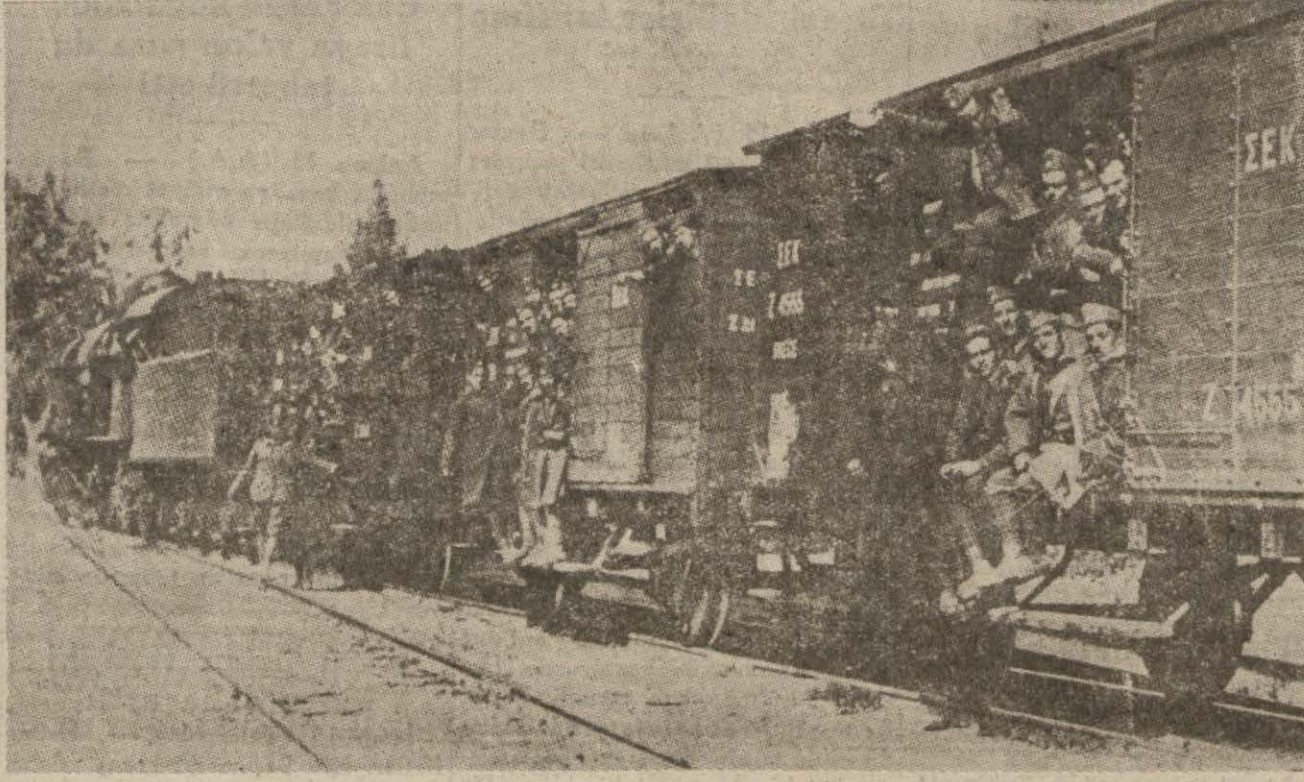
Ankara 15 (Başmuharririmizden) — Siyasî muvaffakiyetlerin askeri hareketler üzerine tesiri kadar, askeri zaferlerin de politika tertibatı üzerinde aksülâmelî görülür. Harp başlamadan önce birincinin, top patladıktan sonra ikinci hâdisenin ehemmiyeti büyüktür. Zira, kuvvetini kâhat edemiyen, bilâkis acizini gösteren bir devletin güven uyandırması ve taraftar bulması güçtür.

Bu bakımdan Yunan ve İngiliz zaferlerinin tevalisi sadece İtalyanın ve Akdenizde harbin mukadderatını değiştirmekle kalmıyacak. Mihverin bugünkü ve müstakbel siyasî faaliyetlerinde ağırlık ve zorluk husule getirecektir.

İtalya, bugün, yanlış hesapların cezasını çekiyor. Ya derhal teslim olacağını, yahud beş on günde ezileceğini sanarak teca-vüz ettiği Yunanistan, ilk safhada İtalyan ordularını büyük hezime uğrattı. Yunanistanın harbe girmesi ile İtalyaya daha fazla yaklaşmak imkânını bulan İngiltere, İtalyan limanlarını ve donanmasını perişan ediyor. Bu hezimetlerin bir taraftan İtalya ekonomisinde, diğer taraftan İtalya nüfusunda, diğer taraftan İtalya kuvvetlerinde, diğer taraftan İtalya güvenlerinde, diğer taraftan İtalya ümitsizlik, tahmin edilemeyecek derecede büyüktür. Düşünelim ki İngiltereyi doğru- dan doğruya istiyâ edemiyen Mihver, harbi, daha müsaîd ad- dettiği sahaya, Akdenize götür- mek emelindeydi. İngiltereyi Akdenizde çıkarmak, harbin yarısını kazanmak, Yakın Şarkı ve Afrikayı ele geçirmek demekti. Bu hareketin, evvelâ siyasî hazırlıklarına başlandı. Fransa ile anlaşmak, İspanyayı birlikte sürüklemek için Almanya hayli zahmetlere katlandı. Avrupayı, tek başına ve kendi silâh kuvveti ile baştan başa işgal eden Almanya, harbin en çetin fedakâr- hıklarına katlandıktan sonra, Ak- denizde harekete geçmek, artık İtalyaya düşüyordu. Mısır hü- cumu göze alamıyan İtalya, kü- çük Yunanistana taarruzu daha kolay buldu ve on beş yıldır bü- yük Roma imparatorluğu kur- mak hülyasıyla kendilerine fatih ruhlu telkin edilen faşist lejyonlar na uğradılar. Açık denizde düş- manla harbe tutuşmak için denizli ve mahfuz duran İtal- yan donanmasını, İngilizler li- manlarında batırdı. Bu sıra sıra hezimetlerin, yalnız İtalyada de- ğil, yardımcıları beklenen Fransa- da, İspanya'da hattâ Almanya'da bıraktığı tesirler, Akdenizin fethi için hazırlanan siyasî tertibatı bi neticelere ulaştıracağı iddia olunamaz.

İngilizlerin Taranto zaferi, tam Berlin mülakatı esnasında İtalyanın, müttefikine maddî manevî müzaheret getiren hoş bir hediyesi değildi.

Bu hâdiseler, umarız ki bil- hassa komşumuz Bulgaristanın son zamanlarda boylarına yakış- mıyacak kadar yüksekten atıp atacak, onları eskisi gibi düşün- celî bir itidale sevkedecektir. Me- det, undukları ağabeylerinden det alsınlar. Vaktile etrafa mey- dan okuyan (Giornale d'Italia)

Yunan askerleri cepheye sevk ediliyorlar

İtalyanlar 12 adanın işgali- ni bekliyorlar

İtalyan rejiminin insanî olduğunu söylemelerini halktan rica ediyorlar

Atina 15 (A.A.) — Şarki Ak- denizde 12 iki adadan Atinaya ge- len haberlerden anlaşıldığına göre, İtalyanlar, hergün bu adaların İngi- liz ve Yunan kuvvetleri tarafından işgaline intizar etmektedirler.

İtalyan makamlarının bu adalar İngiliz ve Yunanlılar tarafından iş- gal edildiği zaman İtalyan rejimi- nin ne kadar insanî olduğunu söy- lemeleri için Yunanlı halktan rica- da bulundukları söylenmektedir. Adalarda ikamet eden balıkçıların kayıkları kumsala çekilmek ve İngiliz gemilerle temas etmemeleri için gece karada alıkonulmaktadır.

Bulgar meclisi

Mihver devletlerle mü- nasebetlerin inkişafından memnuniyet beyan etti

Sofya 15 (A.A.) — Stefani bildir-iyor: Kralın nutkuna verilecek cevap- bin projeksi meclise teyid edilmiştir. Bu projede, Dobruca meselesinin hal- linde yardımları esaslı bir ehemmiyeti haliz olduğu tebarüz eyliyen mihver devletlerle Bulgaristan münasebetle- rinin inkişafından dolayı bütün meclis- lin çok memnun olduğu ehemmiyeti- le kaydedilmekte ve Bulgaristanın Sovyetler Birliği ile olan münasebetle- rinin de memnuniyet verici bir tarz- da inkişafa devam ettiği ilâve olun- maktadır.

Bulgaristanda seferber- lik haberi tezkib edildi

Londra 15 (A.A.) — Bulgaristanın Londra elçisi B. Mohellof, Reuter ajansına yaptığı beyanatta Bulgaris- tanda seferberlik yapıldığı hakkında yabancı memleketlerde intişar eden haberleri tezkibe mezu olduğunu bil- dirmiştir.

Yeni tefrikamız:

Kadının zaferi

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

Edebî kıymeti olan ve garpte halk tarafından pek beğenilen, heyecan ve macera dolu bir ro- man... Vaka, Amerikanın mil- yoner ve Avrupanın asilzade muhitlerinde cereyan ediyor...

Yakında başlıyoruz

İtalyanın en buhranlı zamanla- rını yaşadığını itiraf ediyor. Bir Bulgar gazetesinin bizim için yazdığı gibi (Tarih kitabı henüz kapanmamıştır). Yalnız ilâve edelim ki büyük ve asil milletle- rin tarih kitabı hiç bir zaman kapanmaz. Daha neler göreceğiz. Bir az sabır...

Necmeddin Sadak

Tass ajansı- nın bir tekzibi

Sovyet - Japon anlaşması haberi doğru değil

Moskova 15 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: United Press Amerika ajansı şu havadisî neşretmiştir: «Diplomatik mah- fillerde söylendiğine göre Sov- yet Rusya ile Japonya arasında bir anlaşma yapılmıştır. Anlaş- ma Uzak Şarkta nüfuz mnta- kalarının ayrılmasına ve Sovyet Rusyanın millî Cih hükûmetine yaptığı yardımları kesmesine dairdir.»

Tass ajansı bu havadisın hakî- kate uymadığını beyan etmeğe mezdur.

Yunanlılar her tarafta ilerliyorlar

Şiddetli bir süngü hücumile Görice üzerine yürünüyor

Atina 15 (A.A.) — Reuter: İtalyan- Yunan cephesinin her üç kısmından gelen son haberlere göre, Yunanlı- lar yaptıkları müteaddid mukaba- ta- arruzlar neticesinde umumî bir ilerle- me kaydedilmiş ve mahallî üç İtalyan taarruzu tardedilmiştir. Yunanlıların bildirdiklerine nazaran büyük bir ha- va muharebesi esnasında 15 İtalyan tayyaresi düşürülmüştür. Yunanlılar yalnız üç tayyare kaybetmişlerdir. Şimal cephesinde İtalyan hareket üssü olan Görice Yunan dağ kuta- ları tarafından hemen muhasara edilmiş bulunmaktadır. Yalnız şimali garbi istikametinde bir gedik kalmış- tir.

Cenup cephesinde, Yunanlılar İtal- yanları Arnavutluk hududuna doğru püskürtürerek Kalamas ırmağını geç- mişlerdir. Pindos merkez mntakası- na da Yunanlıların muvaffakiyetleri kaydedilmektedir. Burada Yunanlılar harbin ilk günü işgal etmekte olduk- ları mevzileri tekrar elde etmişlerdir. Geçen hafta Pindos dağlarında münhezim olan üçüncü İtalyan dağ fırkasının bakiyelerinin Yunanlılar tarafından toplanması bitmek üzere- dir. Yunanistanda Larisa şehri par- şamba günü şiddetle bombardıman edilmiştir. Atılan takriben 200 bomba insanca bir çok zayıf vermiştir. Bun- lar meydanında ölümler vardır. (Devamı 4 üncü sahifede)

Dikkatler:

Asker filizî eldiven giymez a...

Bayanlar askerlerimize eldiven, çorap, fanila, sveter örmek için ha- rıl harıl faaliyetler... Fakat bir şî- kayetleri var: Piyasada münasip renklerde ve kâfi miktarda örgü yü- nü tedarik edilemiyor. Askere de filizî yahut sıklamen eldiven örülmez. Onun için bir taraftan da alâkadarlar piyasayı münasip renk- lerde yünlü beslemelidirler.

Mareşal Badoglio Mareşal Keitel ile görüştü

Giornale d'Italia: «İtalya, tarihinin en buhranlı zamanlarını yaşamaktadır», diyor

Berlin 15 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor: 15 teşrinisanide Innsbruck'da Alman ve İtalyan baş- kumandanları arasında harbin sevk ve idaresi hakkında askerî görüşme- ler cereyan etmiştir.

Görüşmeler Alman başkumanda- nı mareşal Keitel ile İtalyan başku- mandanı mareşal Badoglio tarafın- dan idare edilmiştir.

Görüşmelere mareşallardan baş- ka Almanya tarafından topçu gene- rali Jold ile Almanyanın Roma ata- şemiliteri von Rintelen, İtalya tara- fından da general Gandin, Berlin ataşemiliteri general Marras iştirak etmiştir.

İtalya, en buhranlı zamanlarını yaşıyor

Atina 15 (A.A.) — Vaktile o derece azametli ve mütehakkim olan Giornale d'Italia gazetesine İngi- liz ve Yunan zaferlerinden sonra yelkenleri indirerek şöyle yazmak- tadır:

«İtalya, tarihinin en buhranlı za- manlarını yaşamakta ve büyük bir donanmaya ve her türlü vesaitle mal- lik olan müthiş düşmanın tehdidi altında bulunmaktadır. İtalyanın, ve hassatan İtalyan donanmasının va- zifesi çok ağır olacaktır.»

Biz bu feryada mukabil yalnız bir tek sual soracağız: «İtalyan donan- ması nerededir?»

Taarruza uğrıyan kafileden 2 vapur daha kurtuldu

Londra 15 (A.A.) — Almanların Atlas denizinde imha ettiklerini id- dia eyledikleri kafileden evvelce il- manlara muvasalat eden 2 vapurdan başka diğer iki vapurun daha ilman- larına muvasalat ettiği resmen bil- dirilmektedir.

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Yunanlılar 700
esir 10 top
daha aldılar

Üç İtalyan tayyaresi
de düşürüldü

Atina 15 (A.A.) — Yunan başku- mandanlığının 20 numaralı tebliğine göre bütün cepheelerde piyade, topçu ve tayyare faaliyeti devam etmiştir. Yunanlılar 10 top ve 700 esir almış- lardır. Yunan tayyareleri cepheye İtalyan mevzilerini bombardıman et- mişlerdir. Hava muharebelerinde 3 İtalyan tayyaresi düşürülmüştür. İki Yunan tayyaresi üstlerine dönmemiş- lerdir.

Görice'de şiddetli
muharebeler oluyor

İngiliz tayyareleri
İtalyan kollarını
bombaladılar

Atina 16 (A.A.) — Reuterin hususî muhabirinin istihbaratına göre Görice- de akşam kadar şiddetli muhare- beler cereyan etmiştir. Biraz sonra muharebeler tekrar başlamıştır ve hâ- lâ devam ediyor.

Atina 16 (A.A.) — İngiliz tayyarele- ri Yunanlılara yardım ediyor. Görice mntakasında İngiliz tayyareleri, mu- vaffakiyetle İtalyan nakliye kollarını bombalamışlardır. Motörlü bir kol, ağır hırpalanmıştır. İngiliz pilotları bir köprüyü de tahrip etmişlerdir. Avlonya da bombardıman edilmiş, iskelesi tahrip edilmiştir. İki İngiliz tayyaresi kayıptır.

Orta Şark İngiliz başku- mandanı Girid'de

Atina 16 (A.A.) — Orta şark İngiliz kuvvetleri başkumandanı general Wa- vel oradaki İngiliz kuvvetlerini teftiş etmek için Giride vasil olmuştur.

Selânikteki Almanlar
memleketlerine
dönüyorlar

Belgrad 16 (A.A.) — Selânikteki Al- man kolonisiñi teşkil eden 131 kişilik bir kafil, Almanyaya gitmek üzere dün buraya gelmiştir.

Suriyenin ablokası

Suriye ve diğer bazı yerler abluka sahasına giriyor

Saint - Sebastien 15 (A.A.) — Ste- fani: Haber alındığına göre İngiliz abluka nazırı, ablukayı Suriyeye, Fransız garbi Afrikasına, Liberia'ya, Madagaskar'a, Portekiz Guyan'ına ve Reunion adalarına teşmil etmeğe ka- rar vermiştir.

İspanyada Amerika muhabirlerine karşı takyidat

Ajanslarına telgraf çekmeleri yasak edildi

Madrid 16 (A.A.) — İspanya hükû- meti hususî bir kararname ile United Press ve Associated Presse muhabir- lerine, ajanslarına telgraf çekmelerini menetmiştir. Bu memnuniyetin bütün Amerika muhabirlerine teşmil edilece- ği zannedilmektedir. İspanya maka- matı, bunun mukabelebilimsil tedbirî olduğunu ve Amerika hükûmetinin Efe ajansının Amerikadaki muhabir- lerine aynı tedbirî tatbik ettiğini söy- lemştir.

Suner davet üzerine Berline gidiyor

Londra 16 (A.A.) — D. N. B. ajansı- na göre eiyem Pariste bulunan İspa- nya Hariciye Nazırı B. Suner, Voa Ribbentropun daveti üzerine yakında Berline gidecektir.

İspanyada bir Alman fırkası var

Amerika Bahriye Nazırı Cebelüttarık'a hücumu muhtemel görüyor

Boston 15 (A.A.) — Bahriye Nazırı Knox, Bostonda söylediği enerjik bir nutukta ezümle şöyle demiştir: «Bu harp, her türlü barışı bertaraf eden bir savastır ve sonuna kadar mücadele etmek lazımdır.

«Yalnız kıtımız harp haricinde kal- mıştır. Ancak başlıca vazifemiz olan millî müdafaamıza gayret edersek harbe mâni olabiliriz.

İspanyada tebdilî kıyafet etmiş oğ- Alman fırkası vardır. Cebelüttarık karşı yakında bir hücum yapması muhtemel olan bir hadisedir. Mihver devletleri Cebelüttarık doğru yapa- cıkları hücumda muvaffak olurlarsa cenubi Afrikaya bir hamle yapmaları mümkündür.»

B. Molotofun B. Hitlere teşekkür telgrafı

Berlin 16 (A.A.) — B. Hitler ile Von Ribentrop, B. Molotofun kendisine gösterilen dostane hüsnûkabûlden do- layı teşekkürî mutazammın birer tel- grafname almışlardır.

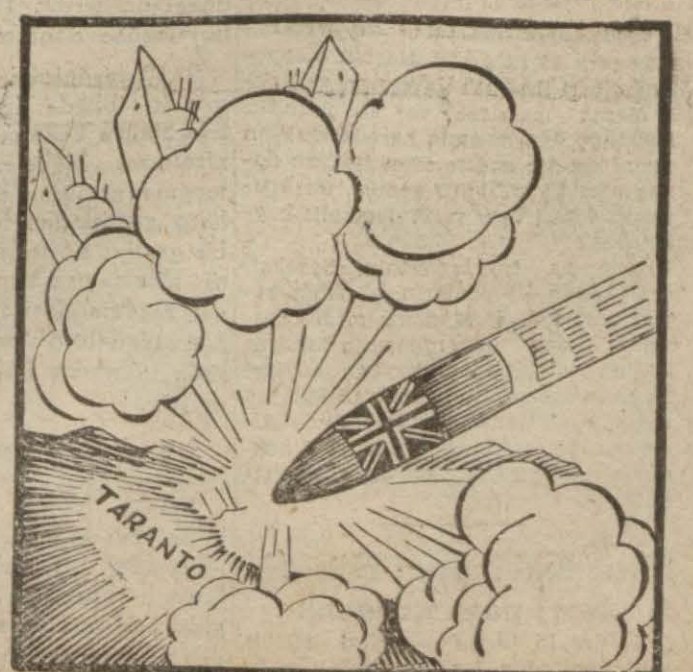
Aç Avrupa halkına yardım

B. Hoover, açlığa maruz memleketlere yiyecek gönderilmesini istiyor

Vaşington 16 (A.A.) — Sabık Cüm- hurreisî B. Hoover dün akşam söyledi- ği nutukta Hollanda, Belçika, Finlân- diya, Norveç ve Polonya halkına yiye- cek gönderilmesini ıleri sürmüştür.

B. Hoover, Fransayı bundan istisna etmiş ve demiştir ki:

«Milyonlarca insan açlık tehlike- sine maruz bulunuyor. Bunlar, kurtarılabılır. Büyük bir mesuliyetimiz var- dır. Bu işi başarmak için Birleşik Amerika ile diğer bitaraf memleketle- rin muharipler nezdinde müşterek bir teşebbüste bulunmaları lazımdır.

Bu haftanın iki mühim ziyaretil...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Ergiri, Draç Avlonya bombalandı

Yunanistandaki İngiliz tayyarelerinin faaliyeti

Londra 15 (A.A.) — Yunanistanda bulunan İngiliz hava kuvvetlerinin umumi karargâhı bildiriyor: Evvelisi gün tayyarelerimiz cenubi Arnavutlukta Ergiri'ye karşı muvaffakiyetli hücumlar yapmıştır. Tayyare meydanında büyük bir yangın çıkarıldığı gibi yerde sıkı sıralar halinde dizilmiş olan tayyarelerin arasında bombalamamız infilâk etmiştir.

Avlonyaya karşı hücumlar tekrar edilmiş ve bombalar doklar mıntakası üzerine düşerek yegâne iskeleyi tahrip etmiştir. Bir gün evvel Draçda yapılan bombardıman esnasında bir elektrik santralına isabetler vaki olduğu vesair mühim hedeflerin tahrip edildiği tahakkuk etmiştir. Avlonyada büyük bir yangın çıkmış ve her yenden keşif duman sütunları yükselmiştir.

Bütün bu harekâta iştirak eden tayyarelerimiz üslerine avdet etmişlerdir.

Düşürülen İtalyan tayyareleri

Londra 15 (A.A.) — Bahriye Nezareti aşağıdaki tebliği neşretmiştir: İngiliz hava kuvvetlerinin Akdenizdeki son muvaffakiyetli akınları hakkında tafsilât alınmıştır. 3 sontoşinde Cant 501 tipinde bir İtalyan tayyaresi Gladiators tipinde iki tayyare tarafından kovalanmış ve hasara uğratılmıştır. Bu düşman tayyaresi bir müddet sonra denize düşmüştür.

Aynı günde, A. 79 tipinde 7 tayyareden mürekkep bir düşman tayyare teşekkülü donanmaya yaklaşırken İngiliz Fulmar tayyareleri tarafından karşılanmış ve bir düşman tayyaresi düşürülmüştür. Diğerleri kovalanmıştır.

9 sontoşin akşamı da Fulmarlar bir Cant 506 düşürmüşlerdir. 10 sontoşin öğleyin Fulmarlar tarafından bir Cant 506 daha düşürülmüştür. Fulmarlar bundan biraz evvel A. 79 tipinde 9 İtalyan tayyaresini önlemişler ve bunlardan birini hasara uğratmışlardır. Ötekiler bombalarını donanmanın civarına atmışlar ve hiçbir isabet kaydetmeden uzaklaşmışlardır.

Bütün bu harekâta tayyarelerimiz hiç zayıflamamış ve donanmada da hiçbir hasar olmamıştır. Keza insanca da zayıflamamıştır.

B. Mussolini

Rumen Başvekili ile Hariciye Nazırına ziyafet verdi

Roma 15 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor: Romanya Başvekili general Antonesko ile Romanya Hariciye Nazırı B. Sturdza şerefine B. Mussolini tarafından askerî mahfide bugün bir öğle yemeği verilmiştir. Başvekalet ve Hariciye Nezareti erkânı ile ordu ve faşist partisi müessesileri ziyafette hazır bulunmuşlardır.

İtalyan ve Alman donanmasının zıyatı

Londra 15 (A.A.) — Harbin bideyindenberi ihtiyatı davranan ve haklı olarak maharet ve kuvvetinden korktuğu için hasımla karşılaşmaktan daimi surette endişe eden İtalyan donanması üç safharb gemisi, iki kruvazör, 8 destroyer ve 21 denizaltı kaybetmiştir.

Donanma tayyarelerinin hareketi neticesinde İtalyanların uğradığı zayıflık tarihli Jutland deniz muharebesinde Alman donanmasının maruz kaldığı zayıflığa mukayese edilirse Taranto zaferinin ehemmiyeti kolayca anlaşılır. Jutland muharebesinde Almanlar bir safharb gemisi, bir kruvazör ve 9 yardımcı kruvazör kaybetmişlerdir.

Mısır Kabinisini Hüseyin Sırrı paşa kuracak

Kahire 15 (A.A.) — Kral Faruk, yeni kabininin teşkilini, sabık nafla ve münakalat nazırı Hüseyin Sırrı paşaya tevdi etmiştir.

Bir İngiliz şehrine büyük bir taarruz

Dün 17 Alman tayyaresi düşürüldü

Şehir çok hasara uğradı, ölü ve yaralı bini buluyor

Londra 15 (A.A.) — Dahili Emniyet Nezaretinden tebliği edilmiştir: Coventry şehri bu gece şiddetli bir taarruza uğramıştır. Bu hücum Londra üzerine yapılan en mühim hücumlarla mukayese edilecek derecede şiddetli olmuştur. Tayyare daifi bataryaları şiddetle mukabele ederek düşman tayyarelerini çok yüksek kalmaya mecbur etmiş ve bu suretle smai hedeflere tam nisan almalara mani olmuşsa da şehir çok ağır hasarlara uğramıştır.

Gelen ilk haberler ölü ve yaralı adedinin belki de bini bulacağı merkezindedir. Taarruz büyük miktarda yangın bombaları saçılmasıyla başlamış, birçok noktalarda yangınlar çıkmıştır. Geniş mikyasta hasar vukuundan ve kilise de dahil olduğu halde birçok binaların yıkılmış olmasından korkulmaktadır.

Ahali imtihanı büyük bir cesaretle geçirmiştir. Hücum esnasında en az iki düşman tayyaresinin düşürüldüğü tesbit edilmiştir.

Londra 15 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, bugün 17 düşman tayyaresi düşürülmüştür. İngiliz zayıflık bir avcı tayyaresi ve bir pilotan ibarettir.

İspanya Amerikadan istikraz talebinde bulunmadı

Vaşington 15 (A.A.) — D. N. B. ajansının hususî muhabirî bildiriyor: Matbuat toplantısında hariciye müsteşarı B. Sumner Welles'e İspanyanın Birleşik Amerikadan bir istikraz talebinde bulunup bulunmadığı sorulmuştur. B. Welles cevabında İspanyanın böyle bir talepte bulunmadığını söylemiştir.

Bir İspanyol hava heyeti İngiltereyi ziyaret etti

Lizbon 15 (A.A.) — Albay Ansaldonun riyasetinde bir İspanyol hava heyeti İngiltereyi ziyaret etmiş ve dün Londradan hareket ederek Lizbona avdet etmiştir. Heyet İspanyaya gidecektir.

İtalyan tebliği

Epirde devriye ve topçu faaliyeti oldu

Roma 15 (A.A.) — 161 numaralı İtalyan tebliği: Epirde normal devriye ve topçu faaliyeti olmuştur. Hava kuvvetlerimiz, Korfu, Yenisehir, Argostoli'de askerî hedefler üzerine, Prespa gölü berzahı körüsüne, topçu mevzilerine, Florina tayyare meydanına, Yanya, Kalamaki, Meçova, Görice, ve Suda koyu üzerine alâde ve pike uçuları yapılmış ve bu hücumlar esnasında Prespada köprü uçurulmuş, Florinada yerde bulunan beş tayyare tahrip edilmiş veya ağır hasara uğratılmıştır.

Cereyan eden hava muharebelerinde muhtelif tiplerde Blenheim, Potez, 13 düşman tayyaresi düşürülmüştür. İki düşman tayyaresinin daha düşmüş olması muhtemeldir. Hava muharebesi esnasında hasara uğrayan dört tayyaremiz üslerine dönmüşlerdir. Tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir.

9/10 teşrinisani gecesi 158 numaralı tebliğde de bildirildiği vecihle Sicilya kanalında Caproni denizaltımları İngilizlerin «illustrious» tayyare gemisine refakat eden üç harp gemisinden Ramillies tipindeki bir gemiye üç torpil isabet ettirmiştir. Denizaltıya kumanda eden Korvet kaptanı denizaltının hususî âletile atılan torpillerin düşman gemisinin teknesine isabet ettiğini görmüştür.

Londranın tektizi

Londra 15 (A.A.) — Reuter bildiriyor: İtalyanlar, bugünkü tebliğlerinde, denizaltı gemilerinden birisinin Ramillies tipinden bir İngiliz zırhlısına üç torpil isabet ettiğini bildirmektedir. Salâhiyetleri Londra mahfilleri, bunun tamamıyla yalan olduğunu beyan etmektedir.

Millî Şef

Fransız, Japon ve İran sefirleri itimadnamelelerini takdim ettiler

Ankara 15 (A.A.) — Fransanın yeni Ankara büyük elçisi ekselâns Jules Henry bugün saat 15,15 de yeni Japon büyük elçisi ekselâns Şukurihase 16,15 de, yeni İran büyük elçisi ekselâns Anuşirvan Sephabodi de 17,30 da Çankaya köşğine gelerek ReisiCumhur İsmet İnönü tarafından kabul ve itimadnamelerini takdim etmişlerdir.

Büyük elçilerin muvasalat ve hareketleri esnasında bir askerî müfrezesi tarafından ihtarım merasimi yapılmıştır.

Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu büyük elçilerin kabulü esnasında hazır bulunmuştur.

Ticaret Vekili geldi

Ticaret Vekili B. Nazmî Topçuoğlu bu sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil, bugün birliklerde meşgul olacak, muntaka ticaret müdürlüğü ile flat mürakabe komisyonunun faaliyetlerini inceleyecektir.

Lorraine'deki Fransızlar

Almanlar tarafından trenlerle Fransaya gönderiliyorlar

Vichy 15 (A.A.) — Mareşal Pétainin riyasetinde toplanmış olan nazirlar heyeti itimadnameyi nesredilen tebliği şunları bildirmektedir: Lorraine'deki Alman makamatı, ana dilleri Fransızca olan ahaliyi gönderilecekleri Polonya veya Fransadan birini seçmeğe dayet etmiştir. Halk Fransayı imtihan etmiştir. 11 ilimceğrinden biri bu ahali ile dolu vasatı günde 5 ilâ 7 tren garbe doğru tahrip edilmiştir.

Salâhiyetleri olmayan mahfillerde bu tedbirin Fransız ve Alman hükümetleri arasında kararlaştırılmış olduğu söylenmektedir. Fransız hükümeti ise keyfiyetli şiddetle tektiz etmiştir. Fransız - Alman görüşmeleri esnasında böyle bir tedbirin bahis mevzuu olmadığı beyan edilmiştir. Fransız hükümeti bu tedbir hakkında Alman mütareke komisyonunun nazarı dikkatini celbetmiştir.

Zürich 15 (A.A.) — Gazette de Lausannein Vichy muhabirî bildiriyor: Vichy hükümetinin Almanya ile işbirliği siyasetinin ilk neticesini 60,000 Lorenli Fransızın memleketlerinden çıkarılması ve ılgal altında bulunmayan Fransaya gönderilmesi teşkil etmiştir. Bu, derin ve acı bir heyecan uyandırmıştır. Çıkarılan kimseler, kısa bir mühlet verilmektedir. Bunlar, bütün mallarını bırakmak mecburiyetindedirler ve yollarına azamî iki bin frank alabilmektedirler.

İzmirde cinayet

Bir adam 15 yıllık karısını bıçaklayarak öldürdü

İzmir 15 (Telefonla) — Kâzım Dirik caddesinde bir arsada kulübe içinde oturan Ali İslidâk, iki aydanberi Afyon Karahisarında bulunan ve bugün kocasının yanına dönen karısı 35 yaşında Rabıyâ gece dokuz yerinden bıçaklayarak öldürdü. Bu cinayete sebep, kıskançlık münakaşasıdır. Rabia, Ali İslidâğın 15 yıllık karısıdır. Katil, vakadan biraz sonra yakalanarak adliyece teslim edilmiştir. Tahkikata devam olunuyor.

Meclisin dünkü içtimai

Ankara 15 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitezin başkanlığında toplanarak hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğünün ve divanı muhasebatın 940 yılı bütçelerinde değişiklik yapılmasına dair kanunları tasvip etmiştir.

Meclis partizesi günü toplanacaktır.

İspanyada fırtına ve yağmur

La Corogne 15 (A.A.) — İspanyanın bütün şimal sahilı boyunca ve bilhassa Galice ve Biscaye vilayetlerinde perşembe günü tufan şekline alan yağmurlarla birlikte son derece şiddetli bir fırtına çıkmıştır. Nehir ve ırmakların suları saatte saate yükselmekte ve civarlarında buna karşı tedbirler alınmaktadır.

Akdenizde askerî vaziyet

Terazi İngilizler tarafına meyletti

Londra 15 (A.A.) — Reuter ajansının askerî muhabirî yazıyor: Son günlerin askerî ve bahri hâdiseleri Akdeniz ve mücavir devletlerin askerî vaziyetinde ilerisi için derin bir tesir yapacaktır. Kendilerine bazı vazifeler verilmiş olan İngiliz kuvvetleri şimdi bu vazifeden alınmıştır. Başka yerlere gönderileceklerdir. Kuvvetler arasında yeni bir tevaşüne doğru değişiklik henüz olmamıştır. Bu değişiklik Mısırda olduğu kadar hiçbir yerde kendisini daha çabuk hissettirmeyecektir.

Taranto zaferi Mısırda akisler hasıl edecektir. Şimdiye kadar Mısırın kaygusu garp hududu idi. Bir müddet evvel İskenderiye anlı bir tehdit altında gibi benziyordu. Fakat tehdit tahakkuk etmedi. Şimdi ise terazi gerek karada gerek denizde öbür tarafa yatmağa başlamıştır. Bir harpte terazi bir kere bir taraftan öbür tarafa yatmağa bağlandı mı bu değişiklik ekseriyetle kati olur.

Bugün açıkça anlaşılmuştur ki İtalya Yunanistana harp ilân ederken derhal taarruz için adette kâfi derecede kuvvetli değildir. Seçme kuvvet olarak şimdi maneviyatı bozulmuş olan ve Pindos boğazlarının çarpınan 25 bin askerleri vardır. Arnavutluğun Draç ve Avlonya limanları İngiliz hava kuvvetleri tarafından kimsen tahrip edilmiştir. Ricat halinde bulunan bir orduya iase üssü olarak yarayacak bir halde değildir. Çünkü normal bir zamanda bile, bu, müthiş bir iştir. Adıyatik'de vaziyet müttfiklerin lehine olarak tamamilе değişmiştir.

Afrika'da, Sudan ile Habeşistan arasında kâin Gallabat'ın sukutu askerî bakımdan aynı derecede mühim olmamakla beraber Taranto zaferiyle aynı zamana tesadüf etmiştir.

İtalyan maneviyatını bozan şey Libyada başlıca üsleri olan Bingazi ve Tobruka karşı İngiliz deniz ve hava kuvvetleri tarafından yapılan mütemadi taarruzlardır. Libyadaki İtalyan ordusu çok büyüktür ve iagesi denizden yapılacak nakliyata bağlıdır. Petrol ve su tenekeleri büyük meşakatlere iatîf edilmiştir. Fakat deniz münakalatı imkânsız bir hale gelirse bunlar ne Libyada ne de Habeşistan ve Somalide illebed kifayet edemez.

Amiral Horty hasta

Budapeşte 15 (A.A.) — Dün negredilen bir tebliğde bildirildiğine göre, naib Horty hafif bir gripten rahatsız olduğu için doktorunun tavsiyesi üzerine üç dört gün yatacaktır.

Berlin seyahati

Tass ajansı tarafından nesredilen tebliğ

Moskova 15 (A.A.) — Berlin mülakatları hakkında Tass ajansı aşağıdaki tebliği neşretmiştir: 12 ve 13 sontoşin tarihlerinde Berlindeki itimadname esnasında Sovyetler Birliği komiserleri Molotof Almanya şansölyesi Hitler ve Hariciye Nazırı von Ribbentrop mülakatlarında bulunmuştur. Fikir teatilleri karşılıklı itimad havası içinde vukubulmuş ve Almanya ile Sovyet Rusyayı alâkadar eden büyük ehemmiyetli halz bütün meselelerde mütekabil bir anlaşma tesisi edilmiştir.

Molotof mareşal Göring'le Hitlerin nasyonel sosyalist partisindeki muavini Hess ile de mülakatlarında bulunmuştur. 14 sontoşin sabahı komiserler heyeti reisi ve Hariciye halk komiseri Molotof Moskova'ya doğru Berlin hareket etmiştir.

Milano 15 (A.A.) — D. N. B.: Corriera Della Sera, B. Molotofun Berlindeki görüşmeleri hakkında diyor ki:

«Berlin görüşmeleri sonunda negredilen tebliğ, o tarza yazılmıştır ki bu hususta yapılacak her tefsir, bu tebliğin mânasını tebarüz ettirecek yerde ancak karıştıracaktır.»

Gazetta Del Popolo diyor ki:

«Tebliğ, sarıhtır. Bu gibi tebliğleri filliyatin takip etmesi tabiidir. Fakat şiddetli su müşahadeyi yapabiliriz: İngilterenin Moskova büyük elçisi B. Crippsin vazifesi muvaffak olmamıştır.»

Askerlerimize kış yardımı

Çakırbeyli köyü 2000 liraya yakın para da teberrü etti

Ankara 15 (A.A.) — Bugün muhtelif kaza ve vilâyet merkezlerinden aldığımız telgraflar askerlerimize yapılacak kış yardımı için mahallî komitelerin teşekkül ederek faaliyete geçmiş bulunduğunu bildirmektedir.

İzmir 15 (A.A.) — Kahraman askerlerimize kıyık melbusat teberrü İzmir kazasında da hararetle ve gevkle devam etmektedir. Torbalı kazasında bağlı Çakırbeyli köyü halkı tarafından 200 parça eşya teslim edildiği gibi ayrıca iki bin liraya yakın para da teberrü edilmiştir.

Kuru üzüm fiati iki kuruş daha arttı

İzmir 15 (Telefonla) — Üzümler fiatları kilo başına iki kuruş daha yükselmiştir.

Fiatlar şöyledir: 7 numara 23 kuruş, 8 numara 26 kuruş, 9 numara 30 kuruş, 10 numara 35 kuruş, 11 numara 40 kuruş.

Tütün piyasası açılmanın müstahsilden mal alması

İzmir 15 (Telefonla) — Tire ticaret odası, bir tacirin tütün piyasası henüz açılmadığı halde Tire havasındaki müstahsilden 500 kilo kadar tütün aldığını alâkadarlara bildirmiş ve bu tacir hakkında tatbik edilecek cezayı sormuştur.

Kuru meyvalarımızın ihracı

İzmir 15 (Telefonla) — İzmir ihracatçı birlikleri umumi kâtibi Atif İnan'ın reisiğünde bir heyet bu gün Ankaraya hareket etmiştir. Heyet kuru meyvalarımızın ihracı işi üzerinde alâkadarlarla temas edecektir.

Karaburunda kasırga

İzmir 15 (Telefonla) — Dün gece saat 24 de Karaburunda Eğlenkoca köyünde bir buçuk dakika devamlayan müthiş bir kasırga olmuştur. 250 zeytin ağacı devrilmmiştir. Bazı evlerin kiremitleri uçmuştur.

İngiltereye Noel hediyesi

Amerika 40 uçarkale gönderiyor

Nevyork 15 (A.A.) — İngiltereye Noel hediyesi olarak «Uçar kaleser verilecektir.» Filhakika Vaşingtondan haber alındığına göre, bu ayın nihayetine doğru Boeing fabrikaları 80 uçar kale bombardıman tayyaresini ikmal edecektir. B. Rooseveltin imalatın yarısını İngiltereye vermeği derişip eden tevzi usulü mucibince bu tayyarelerin yarısı yani 40 tanesi İngiltereye verilecektir.

Haber alındığına göre, Birleşik Amerika İngiliz hükümetine, bombardıman tayyarelerine mahsus son derece dakik yeni sistem bir nişan alma âleti de verecektir.

Amerikada 4000 İngiliz pilotu yetiştirilecek

Nevyork 15 (A.A.) — Vaşingtonun havacılık mahfillerince temin edildiğine göre, Birleşik Amerikada İngiliz ve Kanadalı 4000 pilotun talim yapması için bir program ikmal edilmek üzere. Bu pilotlar, hava şartları daha müsait olan Birleşik Amerikanın cenup bölgelerine gönderilecektir.

Japon sefarethanesinde B. Hitler şerefine ziyafet

Berlin 15 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildirilmiştir: B. Hitler, bugün, Berlindeki Japon büyük elçisi tarafından sefarette verilen bir öğle ziyafetinde hazır bulunmuştur. Bu ziyafet Japon imparatorluğunun 2600 üncü yıldönümü münasebetile verilmiştir.

Ziyafete B. Hitlerden başka B. von Ribbentrop ve parti ve devlet erkânı ve orduya mensup yüksek subaylar da iştirak etmişlerdir.

Ali ile VELİ

Dargın ve barışık muharrirler

Ali — İnsanın bir çocuğu doğunca şerefe bir ziyafet verir ya, hanî, Veli... Muharrir Celâleddin Ezine'nin de o enteresan «Amerika mektupları» isimli seyahatnamesi bir kitap halinde çıktı; herhalde bu güzel eserin inşirahile olacak, meslektaşlarını evine çağırır. Neşeli bir masanın başında yedik, içtik...

Veli — Yedikleriniz, içtikleriniz sizin olsun; gördüklerinizi anlat...

Kim kimdiniz bakalım? — Şair Necip Fazıl Kısakürek, Selâmi Sedes, İsmail Habip, Nizameddin Nazif, Vâ - Nû...

— Oooo... Demek ki Nizameddinle Vâ - Nû yanyana gelmişler... Vaktile bir gazete işi dolayisile aralarında münakaşalar olmuştur... Kendilerini dargın sanırdım.

— Hayır, müslümanın hiddeti bir tülbent kuruyuncaya kadar sürmüştü. Kalem erbabının ki de öyle oluyor galiba... Bu iki muharrir uzun müddet dargın kalmadılar; zaten... Fakat şimdi yepyeni bir mesele var!

— Ne? — Meğer Peyami Safa ile profesör Şekip Tunç da o gece Celâleddin Ezine'ye davetli imişler. Necip Fazılın bulunduğunu işitince, «Gelmeyiz!» diye telefon ettiler. Sofradaki yerleri boş kaldı.

— İhtilâfları neymiş? — Bermutad gazete münakaşası...

— Öyleyse tülbent kuruyuncaya kadar onlar da barışık. Ali... — Acaba bu dargınlık dedikodusunu sütnümüza yazalım mı?... Muharrirlerin ahvâli umumiyetle karileri alâkadar eder de...

— Peki amma, ya ifşamızın muharrirler kızarlasa?

— Adam sen del... O dargınlık da bir tülbent kuruyuncaya kadar sürecek olduktan sonra...

Aliveli

Berline yeni bir hava taarruzu

Almanya muhtelif şehirlerde yangınlar çıktı. Hava meydanlarına da bombalar atıldı

Londra 15 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği: İyi ve parlak bir ay ışı, dün gece İngiliz bombardıman tayyarelerinin Berline yaptığı şiddetli hücumu büyük yardım etmiştir.

Schlesischer yolcu ve marşandiz istasyonu üzerine ve etrafına büyük infilâk kudretinde bombalar düşmüştür. Berlinin merkezinde Pullistrasse, Lehrter ve Anhalter istasyonlarında ve Tempelhof istasyonunda eşya depolarına hücum yapılmıştır.

Fransız Afrikasında müstemleke harbi

Vichy 15 (A.A.) — Havas bildiriyor: Gabondan alınan son haberlere göre, Port - Gentil, Fransız hatti üstü Afrika'da hakiki bir müstemleke harbine başlamış olan de Gaulle'in hücumlarına dalma mukayemet etmektedir, fakat bu şehir, çok güç vaziyette bulunmaktadır.

Ne demeli?

Şehir tiyatrosunda Maksim Gorki'nin arkadaşımız Vâ - Nû tarafından tercüme edilmiş «Ayak takımı arasında» oynanıyor.

Aktörler, fransızca'yı esas tutarak, «Siberya» diye telâffüz ediyorlar. Halbuki bu söz aslında «Sibir» olan bu kelimenin alışılmış türkçesi «b» den sonra «i» ile «Sibiryas»dır.

«Siberyas» dememeli,

«Sibiryas» demeli!

Arada sırada, «Daimi okuyucu» ibaresiyle, imzalarının üzerinde bana cemilekârlık gösteren gayabî dostlarımdan mektuplar alırım. Onlar hatırlayacaklardır: «Babamın bir dayısı vardı; şöyle bir hikâye naklederdi.» diyerek bu süttünde pek çok menkubeler anlatmışlardır. Esbak Hicaz defterdarı Hacı Zühtü bey diye maruf olan merhum, tanıdığım bütün vatandaşlarım arasında şifahi türkçeyi en iyi bilenlerdendi. Hele yakası açılmamış fıkraları büyük bir zevkle anlatmakta, türlü hoş tabirler kullanmakta yekta. Eşas soyumun o kolu, bütün İstanbul aileleri içinde dilimizi en çeşitlice konuşan kimselerden mürekkeptir... — Zühtü beyin zevcesi olan yengemi dün defnetmiş olmanın dolayı çok müteessifim. Kendisi eski harfler zamanında da yazmak bilmiyeyip, zekâ kuvvetile kitaplar devirmek derecesinde okumağı ilerleten, zevci gibi lütfetse, hoş konuşur bir enteresan kadındı. Gazeteleri en son fıkрасına, romanlarına kadar takip edebilmek için yetmiş yaşından sonra yeni harfleri de öğrenmişti. — Allah rahmet eylesin...

Her ziyaretimde: «— Kuzum, bak, şunu da yaz...» diye, bana, Hacı Zühtü bey merhumdan geri kalmamak ister gibi, mevzular verirdi. Her tavsiyesi makul olduğu için mutlaka yazardım. Cenazesinin arkasından gittiğim sırada da, sanki beni görerek etrafı gösterdi: «— Beğendin mi şurasını?... Yaz bakalım...»

Kurtuluş taraflarında vefat etmişti. Oğulları, Feriköy kabristanına gömülmesini münasip görmüş. Burası modern bir mezarlık. Bilmem, diğer asri arkadaşları arasında Feriköydekini de gördünüz mü? «— Eyübün, Karacaahmedin kargaşalığı nedir öyle?...» diyenler oluyor; ve yeni kabristanları müreccâk görenler çok... İnzizam, temizlik, bakım cihetinden elbet... Fakat zevk, medeniyet noktasından?... Ecdada kıyasla pek yaygındır... Bizim yaptığımız onlar-kile ölçülemeyecek kadar feci, eca...

1937 vefat tarihini taşıyan yepyeni medfenlerin yazıları silinmiş, alçakları çatlamış... Ne yazılar, aman Yarabbi! Ne kargacak burgacak lâtin harfleri onlar öyle... Arap harflerini zerafetle çizmekte bütün dünya birinciliğini kazanan hattat Türkin bunlar karşısında yüreği sızlar... Ve ne alçak bunlar... Gonfur monderenli apartmanlarımızın üst-lubunda!... O zevksizlikte, o dayanamazlıkta... Ebedi istirahatgâh, bu yapının altı mıdır?... Dünyevi ebniyeti gelişi güzel yapmışken uhrevîlere baka edası veren ecdadın telâkkisiyle ne tezdâ... Bu şimdiki, on sene sonra göçer, çöker, Karacaahmedden bile daha virane manzarası arzederler, a efendim... Ya hele, üzerlerine yapıtırılan çikolata kutusu kapağı tertibindeki resimler... Ölmemiş insanların ruhu için de avans fatiha isteyen ibareler...

Mezarlar bir medeniyetin en güzel makedisidirler; unutmıyalım... Binalarce yıl evvelki Mısırlıların ne insan olduklarını kabirlerinden anlıyoruz.

Dedelerimiz, — türbeler müstesna — umumi mezarlara bekiçi koyulmuyordu, evet. Fakat kabri mukaddes saymağı zihinlere yerleştirmişlerdi. En esaslı bekiçi bu fikirdi. Değil taşlara, demirlere el sürmek; nebatlara ilişilmezdi. Servi ormanlarını bu âkideye borçluyuz. Ve bu telkin, herhangi bir yüksek duvardan, herhangi bir pazvanttan daha iyi bekiçlik ederdi. Karacaahmedler, Eyüpler, Pierre Loti'yi meftun

inhisarlar

Satış ve varidat her sene artıyor

İnhisarlar idaresinin mayıs 940 ganesinde sona eren 1939 - 40 mali sene zarfındaki muamelâtına dair ihzârî rakamlar tesbit edilmiştir. Bu malûmata nazaran idarenin muamelâtında bir kaç senedenberi görülmekte olan inkişaf bu mali sene zarfında da devam etmiştir. İdarenin safı varidatı 45 milyon lira olup bundan tayyare resmi ve hususî idare aldatı tenzili edildikten sonra hazineye 43.9 milyon lira devredilmiştir. Bir sene evvel safı varidat ancak 42.4 milyon lira, hazine hissesi ise 41.4 milyon liradır.

Bu varidat fazlalığını temin etmiş olan satışlar şu yolda inkişaf etmiştir: 1939 - 40 mali yılı zarfında memleketle 47.9 milyon lira kıymetinde 14.3 milyon kilo mamul bütün satılmıştır. Bir sene evvel ise 45.6 milyon lira kıymetinde 13.6 milyon kilo mamul satılmıştır. Mamul bütün satışının 14 milyon bulduğu, hattâ tecavüz ettiği memleketimizde ilk defa vakı olmuştur. 23 milyon nüfusa malik olan Osmanlı imparatorluğu zamanında rejlinin satışı 8 milyon kiloyu geçmiyordu.

Aynı sene zarfında dahili tuz satışı 6 milyon lira kıymetinde 177.766 tonu bulmuştur. 1938 - 39 senesinde ise tuz satışı 5.7 milyon lira kıymetinde 169.993 tondan ibaretti. Harp vaziyeti dolayısıyla harici tuz satışı azalmıştır. İkinci satışı 1939 - 40 senesinde 14.1 milyon liradır. Bir sene evvelki satışlar 12.4 milyon lira tutmuştur.

Patlayıcı maddeler satışları 1.8 milyon liradır. Bir sene evvelki satışlar bundan biraz noksandı.

Piyasaya mühim miktarda çuval geliyor

Dün İstanbulda alâkadarlara gelen bir haberde memleketimize iki milyon çuvalın Kalkitiden yola çıkarıldığını bildirmiştir. Evvelce piyasaya bir milyon çuval çıkarılmıştı. Diğer iki buçuk milyon çuvalın da ithal imkânları temin edilmiş olduğundan yakında piyasaya mühim miktarda çuval arzedecektir.

Karilerimizin mektupları

Kabataşlıların bir ricası

Kabataş iskelesinin karşısı modernleştiriliyor. Harabeler kaldırılıp yerine bir çimil bahçe yapıldı, daha da yapıyor. Fakat bu sahanın tam arkasındaki Sed-üstü sokakına aylardanberi bir tek çöpçü bile uğramamaktadır. Şıklıkla plislik yanyana yakışır mı? — L.

Umumî helâ

Bir evin olduğu kadar bir şehrin de helâları oranın medeniyetine misaldir. Bizim umumi abdesthaneler ise tahammül edilemeyecek vaziyette, hattâ en modernleri dahi. Meselâ en işlek bir yerde, Tünelin üst başında olanı. Giriyorsunuz: Musluk kopmuş. Duvarlar kir ve müstehezenat içinde. Kapının arkasında palto asacak paşlı bir çivi amma, kapının içtenliğinden el bile dokunduramazsınız. Sürgü yok.

Bunlarla kimse alâkadar olmu-yor mu? — (V.)

edecek bir güzelliğe bu sayede bize kadar intikal etti. Oralarda yüz senelik, üç yüz senelik taşlar vardır. (Bizler tahrip edinceye kadar vardır.)

Şimdikiilerden ise, — duvarlara, bekiçlere ve süri bakıma rağmen — elli sene sonra iz kalmıyacak...

Dünyaya ve ahrete muhasses eserlerimizi biraz daha «bak» fikrine istinat ettirelim. Ve zevki selime... (Vâ - Nû)

Şehir Tiyatrosu temsilleri Ayak takımı arasında

Yazan: Selâmi İzzet Sedes

Maksim Gorkin'in 1902 de yazdığı «Ayak takımı arasında» piyesini İstanbul Şehir Tiyatrosu sahnesinde ilk defa 3 İkinciteğrin 1936 da temsile başlanmış, 21 defa oynanmış, 7695 kiş tarafından dinlenip seyredilmiş, candan sanimli alkışlanan, gerek teknik, gerek sahneye konuş ve gerek kahramanları bakımından yeni, orijinal bir eserdir.

«Ayak takımı arasında» piyesinin Rusya ve Avrupada gördüğü rağbet de kayda şayandır. Moskova sanat tiyatrosunda 1903 de 61 defa oynandıktan sonra kısa fasıllarla gene sahneye konuşmuş, 1932 senesine kadar 740 defa temsili edilmiştir. Bugüne kadar temsili sayısı bin aşmıştır.

Berlinde rejisör Raynhardın tiyatrosunda 1903 den 1905 e kadar 570 kere oynanmış, Pariste 286 kere temsili edilmiştir.

Çarlık Rusyasında evvelâ yasak edilen «Ayak takımı arasında» Gorkin'in, parasız, aç, sefil kaldığı ve yaya olarak cenubi Rusya'ya doğru sefer ettiği devirlerin ilhamı ve mahsulüdür.

Fakir bir ailenin çocuğu olan Gorki hayatı çok sıkıntı çeken ve bolluğa, refaha kavuşmaktan sonra, eski günlerini ve eski yoldalarını unutmayan ümanitarizma, insanı takdis mezhebinin salıkı büyük bir ediptir. Gorki «Ayak takımı arasında» piyesinde ağları, sefilleri, düşkünlüğü, ayak takımı müdafaa ederken, kendi umdesini, insanın müdafaaasını da yaptı. Yeryüzünde bir tek hakikat vardır: İnsan ve tek kıymet vardır: İnsan. «İnsan ne mükemmel şeydir!»

«Ayak takımı arasında» çok kuvvetli bir müdafadır, çünkü eserin yaratığı hava herkesin uzaktan olsun te-neffüs ettiği, hiç değışse tenneffüs edildiğini bildiği, duyduğu havadır ve sözler, konuşulanlar ap açıktır, sarıhtır.

«Ayak takımı arasında» münevverli tatmin eden kursusuz bir halk eseridir.

«Ayak takımı arasında»nın tekrar sahneye konması İstanbul Şehir Tiyatrosunun dört sene gibi kısa bir zamanda çok ilerlediğini, bu sahat müessesemizin sanat sahasında duraklamadığını, üslûba hürmetkar olduğunu ve sanatkatlıklarımızın üzerlerine aldıkları rolleri benimsiyerek yaptıklarını tebarüz ettirdi.

Bu seferki temsilde piyesin 17 kişilik eşhasından 7 si değişmiştir. 1936 da Saldin oynadığı Kostilevi Numaş Ener, Cahidenin oynadığı Natasay Nevin Akkaya, Nezahatin oynadığı Annay Nevin Seval, Saminin oynadığı Baronu Hadi Hün, Müfidin oynadığı Alyoşkayı Suavi Tedü Reşid Baranın oynadığı Tatarı Necmi Ay, Eminin oynadığı aktörü Mahmud Morali temsili ediyor.

Dört sene içinde «Ayak takımı arasında» gibi bir veya iki kahramana istinat etmeyen, hâkim unsuru birlik ve beraberliğin teşkil ettiği bir eserde yedi kişinin yerini eseri aksatmadan doldurabilmek, tiyatromuzun övünceği, bizim takdir etmemiz lâzım gelen mutlu bir hâdisedir. Güzel, tam bir Rus kızı gibi görünen Nevin Akkaya o rolde dört sene evvelki Cahidenin yerini tamamlıe doldurdu, nasıl ki, öteki sanatkarlar da mizansen üslûbuna tamamlıe intibak etmişlerdi. Yerlerini aldıkları arkadaşlarını aratmadılar. Ancak şunu ilâve edelim ki,

Sümer bank müdürünün tetkikleri

Sümerbank umum müdürünün şehrimizdeki tetkikleri devam etmekte-dir. Sümerbank Yerli mallar pazarlarında devlet fabrikaları mallarından maada, başka pazarlara aid eşya da satılmaktadır. Önümüzdeki ay başından sonra başka pazarlara aid mallara etiketler yapıştırılacak, mali hangi müesseseye aid olduğu belli olacaktır. Umum müdürlüğün bu kararı vermesinden maksadı, devlet fabrikaları mallarının diğer pazarlardan daha ucuza satıldığını göstermektedi-r. Bu şekildedeki satışlara bir müddet devam edilecek, bundan sonra yeni bir karar verilecektir.

Müfid Kiperin yarattığı Alyoşka, yaradılması kadar taklidi de çok güç bir kompozisyondur; Onu özelemek ve aramamak «Ayak takımı arasında» yı dört sene evvel görmüş olanlar için zordur.

1936 da da aynı rolü yapmış olan diğer sanatkarlarımız gelince Vasilya rolünde Neyire Neyiri, Vaska rolünde Talât Artemeli, Kleş rolünde Avni Dilligili, Kvasniya rolünde Şaziye Gürmenli, Bubnof rolünde Zihni Romanı, Nastiya rolünde Samiye Günenli, Satin rolünde H. Kemal Gürmeni dinlerken, kendimi 3 İkinciteğrin 1936 da, «Ayak takımı arasında»nın ilk temsiline sandım.

«Ayak takımı arasında»nın sahneye konuş tarzının bir hususiyeti de sanatkarların makyajsız olmalarıdır. Bu bakımdan karşımızda aynı sanatkarları görüp dört sene evveli hatırlamamız ve ilk temsil gecesini yaşamış olmamız mümkündür; fakat aynı evza ve etvari, aynı yüz izimzalarını, aynı göz ifadelerini, aynı heyecan, yeis, neşe, elem duygularını tebarüz ettirdikleri de muhakkaktır. Dört sene sonra «Ayak takımı arasında»yı seyredince «huy canın altında imiş» dedik; çünkü Vasiliya aynı haşin kadın, Vaska aynı asabi serseri, Kleş aynı isyankâr ruh, Samiye aynı içli, hayalperest kız, Kvasniya aynı sefil kadın, Bubnof aynı şeni mahlûk, Eğri Boyun aynı tüfevli ve Satin Satinin derisine, kahbuna girdikten sonra, damarlarında Satinin kanını olaştırmasını, kafasında Satinin düşüncelerini taşımasını sözlerinde Satin duygularını yansıtmalarını bilen H. Kemal Gürmen, aynı kudretli sanatkardı ve Luka dört sene evvelden çok daha iyi idi; biraz daha dinç, biraz daha dinamik, biraz daha tatlı ve cana yakındı. Bu suretle Luka rolüne bu sefer daha iyi intibak etmiş olan İ. Galip Arcanı tebrik eder ve kendine bir senelik gayububetinden sonra sahnemize döndüğü için: Hoş geldin! derim.

«Ayak takımı arasında»nın dört sene sonra tekrar sahneye konmasını vesile bilip yazımı dört sene evvel yazdığım satırlarla bitireceğim:

— Eseri Muhsine versek, Muhsini de bir kürsüye çıkarsak: Oku! desek. Muhsin «Ayak takımı arasında»yı dekorsuz ve işküzü bir kürsüden okusa dinleyenleri güzel türkçenin füsünuna bağlayıp sürükleyeceği muhakkaktır. Böyle olduğu içindir ki, Gorki halka hitap kudretini bizim sahnemizde de gösterebildi ve gene bunun içindir ki rejisörün gayreti boşa gitmedi.

Selâmi İzzet SEDES

NOT — «Tan» gazetesinin tiyatro münekkidi «Bir ayak takımı arasında» piyesi hakkında yazdığı tenkidin başında «Otello» temsiline bir hezimet olduğunu söylüyor. «Otello»nun ilk temsildiden sonra bir muvaffakiyet olduğunu bizden başka hiç bir meslektaşımız kabul etmedi, fakat muvaffakiyet meydana çıktıktan sonra da o temsilin hezimet olduğunda ısrar eden bir «Tan» münekkidi kaldı.

«Otello» temsiline hezimet değil, muvaffakiyet olduğunu şu resmi istatistik isbatı kâfidir: Otello 27 kere temsili edilmiştir. Otelloyu 4184 kişi locadan, 4707 kişi koltuktan, 2709 kişi iskemleden, 2833 kişi de galöriden seyretmiştir ki, seyredenlerin sayısı 14.433 kişidir. İstanbul Şehir Tiyatrosuna her zaman böyle hezimetler temenni edebiliriz. — S. İ. S.

İşveç ve İsviçreye lisans verilmiyor

İşveç ve İsviçreye dününden itibaren lisans verilmesi menedilmiştir. Bu iki devletten alacaklı vaziyette olduğu muzaan ancak piyasaya ziyadesiz lüzumlu olan mallar bu memleketlerden ferdi takas ve serbes dövizle getirilebilecektir.

Cemal Nadir sergisi bu akşam kapanıyor

Galatasarayda Sabah fotoğrafhanesinin açtığı karikatürizm Cemal Nadirin eserlerinden mürekkep sergi bugün saat on dokuzda kapanacaktır.

Sahte polis

Zabita sahte memuru araştırmağa başladı

Zabita, garib bir sahtekârlık işine el koymuştur: Bundan bir kaç gece evvel Yenikapı İstasyonunda trenden polis elbisesi bir şahıs inmiştir. Elinde meccanen seyahat etmesine izin verildiğine dair kâğıdı bulunmadığı için kendisinden yirmi yedi kuruş bilet parası istenmiştir. Bu şahıs, parası bulunmadığını, isminin Veli Yılmaz olduğunu söylemiş ve Aksarayda bir de adres göstermiştir. Bunun üzerine istasyonda diğer bir polis memuru huzurle zabıt varakası yapılmış, bilâhare kendisi bu adreste aranınca bu namda kimse olmadı, bir kaç defa daha böyle bir isimle adam aranmış olduğu anlaşılmıştır. Üzerindeki polis elbisesinde M harfi bulunma ve yakasında da dört numara taşıması dolayısıyla bu adamın polis mektebinde bulunacağı zehabille polis mektebine müracaat edilmiş, fakat orada bu numaralı polisin, İstasyondaki Veli Yılmaz olmadığı görülmüştür. Buna nazaran bu adamın polis elbisesi giyerek bu kabil işler çevirdiği anlaşılmıştır. Polis sahte polisi aramaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Papadopoulos isminde biri, bir gazete çıkaracağından bahsederek bazı kimselerden para dolandırdığı cihetle vuku bulan şikâyet üzerine polise yakalanmış ve adliyyeye teslim edilmiştir.

★ Zabita piyasaya, sıhhatte zararlı terkibatla imal edilmiş bir takım kınin çıkarıldığını haber almış ve bu muzır kıninler üzerinde tedkik yapıldıktan sonra bunun âmil olmak üzere iki kişiyi yakalamıştır. Bunlar hakkındaki tahkikatın genişletilmesine lüzum görülmüştür.

★ Beyazıda Koska caddesinde Belediyeye istimlak edilerek yıktırılmak olan binalarda çalışan Yusuf, çıkışı bir duvardan düşerek ehemmiyetli surette yaralanmış, tedavi için Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

★ Emniyet müdürlüğü İkinci şube memurları şehri muhtelif yerlerinde hırsızlık yapan Ali ve Şükrü isimlerinde iki sabıkayı yakalamışlar ve adliyyeye teslim etmişlerdir.

★ Samatya'da tuturan Rabi isminde biri, şüphe üzerine polis tarafından çevrilerek üzeri aranmış ve dört gram kadar esrar bulunarak müsadere edilmiştir. Rabi, dün polis tarafından asiliye beşinel ceza mahkemesine verilmiş ve tevkif edilmiştir.

★ Adalet hanının asansörünün tamir etmekte olan Andriya isminde biri, bir aralık muvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralandığından polis tarafından Senjorj hastanesine yatırılmıştır.

★ Şehrimizde kâğıd ve tatbikatı it-halatı birliği adında bir birlik kurulmuştur.

★ Dün dört yüz bin lira tutarında mal ihraç yapılmıştır.

★ Türk Japon ticaret anlaşması, müddeti bitmiş olduğundan, feshedilmiştir. Yeni anlaşma etrafındaki temaslarda devam etmektedir.

★ Afyon inhisarı sabık umum müdürü B. Ali Sami ve idare meclisi reisi B. Ziya Taner ile arkadaşlarının adliyyeye verildiği yazılmıştı. Haber aldığımız göre kendileri haklarındaki bütün idari takibattan ademi tektib ve menî muhakeme kararı almışlardır.

★ Romanyadan gümrüklere gelen malların şimdilik piyasaya çıkarılmasına müsaade verilmemiştir. Yeni bir karar itihazına kadar mallar gümrüklerde bekletilecektir. Gelen mallar arasında sudkostik, kâğıd, cam, boya bulunmaktadır. Rumen ticaret heyetile temaslara yapan Ticaret Vekâleti, gümrüklere gelen bu malları yeni anlaşmaya ithal etmek istemektedir. Bu hususta her iki taraf arasında anlaşmaya varıldıktan sonra mallar piyasaya çıkarılacaktır.

★ Kızılay İstanbul müessesiliğinden: Cemiyetimize yardım olmak üzere vapur ve sinema giselerinden biletleri beraber verilecek pullarımızın behemahal yitilmesini sayın halkımızdan rica ederiz.

Politika!

Dünya «politika dünyası» oldu. Bir tarafta toplar patlar, bombardmanlar yapılır, zırhlılar batırılırken öteki tarafta da büyük politikalar çevriliyor. Belki yeryüzü kuruldu kurulu, ihtiyar dünya böyle muazzam politika hareketlerine şahid olmuş değildir.

Bugünkü devir, politika devridir. Hem yalnız siyasete değil, her şeyde ve her tarafta... Hayatımız politika ile geçiyor. Baksanız a evde ayrı politika takip etmek lâzım. Çarşıda güttüğünüz politika büsbütün başkadır. Sokakta, işte, gezerken, otururken, ahbablarla konuşurken, hattâ traş olurken berberinize, kunduranızı boyatırken boyacı-nıza, bir kilo üzüm satın alırken manavımıza karşı takip edeceğiniz politikayı bilmeniz lâzımdır. Diyor-rur, ya ömrümüz, günümüz politika ile geçiyor...

Politika ve politikacı ne demektir? Hayatımızı bu derece dolduran şeyi yakından bilmemiz ve tanımamız lâzımdır, değil mi?

Geçen gün bir ahbabım bana güzel bir hikâye anlattı. Meşhur bir İngiliz politikacısına sormuşlar:

— Politika ve politikacı ne demektir?

İngiliz politikacısı mânalı mânalı gülümsemiş:

— Bakın, demiş, size politikayı ve politikacıyı kelime halinde tarif etmeden evvel bir hikâye anlatayım...

Vaktile bâtil itikadlara son derece inanan bir hükümdar bir rüya görmüş... Merak etmiş, meşhur bir rüya tâbircisi çağtırmış.

Bu tâbirci politikanın ne olduğunu bilmezmiş. Politikacılıkla alakası olmayan bir adammış. Hükümdar bu zata:

— Ben bir rüya gördüm, demiş, ağzımdaki dişler birer birer düğüldü. Bunun manası nedir? Rüyanı hemen tâbir et...

Politika bilmiyen rüya tâbircisi:

— Aman efendim... demiş, bu rüyanın tâbiri bile benim tüylerimi ürpertiyor. Ağzımdaki dişler sizin evlâdlarınızın timsalidir. Bunların düğülmemesinin manası da şudur: Çocuklarını birer birer ölecek... Ve siz bu kederli vakalara şahit olacaksınız...

Hükümdar bunu işitince fena halde şirilenmiş:

— Çağırın cellâdı, şu herifin kafasını vücudundan ayırın... Emrini vermiş... Adam cellâd edilmiş, ikinci bir rüya tâbircisi getirilmiş. Bu adam politikanın ne demek olduğunu bilirmiş. Rüyanı dinlemiş:

— Efendim, demiş, gördüğünüz rüyadan dolayı sizi tebrik ederim. Bu rüyanın manası şudur: Allah size evlâdlarınızdan fazla ömür vermiştir, onlardan çok muammer olacaksınız...

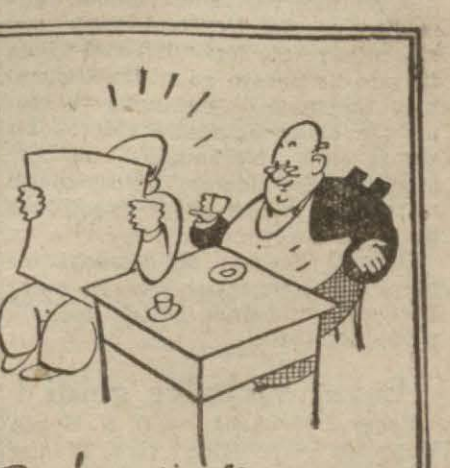
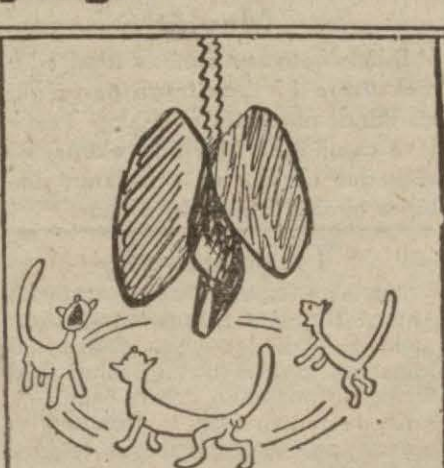
Hükümdar bu sözlerden memnun olmuş, rüya tâbircisine bir kese altın verdimiş... İşte iki tâbirci hemen hemen aynı şeyi söylüyorlar. Lâkin ifade tarzları başka... Politikanın püf noktası da bu olsa gerek.

Hikmet Feridun Es

Manifatura eşyası gelecek

Manifaturacılar birliği reisi B. Remzi Ankara'daki temaslarını bitirdikten sonra İstanbul dönmüş ve temaları etrafında şunları söylemiştir: «Ankara'da bilhassa harieten yeni manifatura eşyası getirmek imkânlarını temin için temaslarda bulunduk. İngilizlerle Ankara'da yapılan temaslara göre İngiltereden istediğimiz miktarda manifatura getirebileceğiz. Siparişleri tesbit etmeğe başladık. Yeni gelecek mallar için birinci ellere yüzde dokuz, ikinci ellere yüzde altı kâr kabul edildi. Perakendecilerin kâr nisbetini tayin etmek usulen muntaka fiati mürakabe komisyonlarına alddır. Fiat mürakabe komisyonunun pazartesi günü toplantısında bu hususta bir karar verileceğini umuyoruz.»

Bay Amcaya göre ...

— Talebeye kahvehaneleri yasak etmek güzel bir teğebbüs bay Amca bilmen tatbik edilebilecek mi?... —

... Öğretmenlerin, talebeyi kahvehaneden kurtaralım derken kahvehaneyi alışmaları da akla gelebilir...

... Hem yasak edilen şeyin cazibesi artar. Doktor bana etti yasak ettikten sonra kedi gibi kebabçılardan önünde dolayış oldum!

... Korkarım ki kahvehane yaşağı da buna benziyecek!...

... Bence çocukları kahvelerden soğutmak için başka bir çare aramalı...

B. A. — En iyisi kahvehaneleri kütüphaneye tahvil edivermelii...

Umumi meclis dün toplandı

Asker ailelerine yapılacak yardımın tahsili için kadroya 50 tahsildar daha ilâve edilecek

Umumi meclis dün birinci re's vekili B. Necib Serdengeçtinin re'sliği altında toplandı. Zaptın kabulünden sonra Azadan B. Şerefeddin'in, Sultan-hamamından gelen otomobillerin postahane arkasından geçmeleri hakkındaki takrirî makama havale edildi.

Asker ailelerine yapılacak yardımın tahsili için kadroya 50 tahsildar ilâvesi için bütçedeki muhtelif fasılardan 15 bin liranın münakalesine dair teklif okundu.

B. Selim Sipahi, mükelleflerin kazançlarının takdir mi, yoksa tevsih suretine mi tesbit edileceğini sordu. Muhasebe müdürü, ticaret odasından hakikate yakın alınan malûmat ile bunun daha ziyade takdire bırakıldığını ilâve etti. Meclis bu teklifin müstacelliyetle bütçe encümenine havalesine karar verdi.

Askerlikten tecrübe ald bazı teklifler kavanin encümenlerine havale edildi. Beyazid, Süleymanîye, Ayasofya, Sultanahmed meydanlarıyla Karaköy, Tophane, Üsküdar - Beykoz, Ayazpaşa - Dolmabahçe yollarına vesaireye aid imar planlarının tedkiki hakkındaki riyaset makamının teklifi okundu. B. Kâzım Şinasi Dersanın teklifi üzerine bu planların nafia encümenince tedkiki sırasında her encümenin birer azanın bulunması kabul edildi.

Sarıyerdeki hususî idare malı olan ilkokul binasının ortaokula tahsis hakkındaki maarif encümeninin mazbatasına bütçe encümenine havale edildi. Küçükyağda açılan yatılı mektebe bu mektebin açılmasında yardım dokunan merhume bayanın namına izafeten (Muh sine Zeyneb) adı verilmesi hakkındaki mazbata da kabul edildi ve birinci celseye nihayet verildi.

İkinci celsede asker ailelerine yapılacak yardımın tahsili için kullanılan elli tahsildar için 15 bin liralık münakalenin kabulüne dair bütçe encümeni mazbatasını okudu. Encümen bu münakaleyi kabul etmekle beraber mükelleflerin tâbi olacakları nisbetin kâdîri etrafında bir fikir bildirmiyordu. Daimî encümen B. Avni Yağız daimî encümen verilen salâhiyeti izah ederek bu mazbatanın yalnız tahsillâtın temini ile alakadar olduğunu söyledi.

B. Kâzım Şinasi Dersan, işin mahiyetinin tedkiki için kavanin encümenine havalesini istedi. B. Avni Yağız, mükellefiyetin tesbiti işinin doğrudan doğruya daimî encümenine verildiğini ve bunun da encümen tarafından yapıldığını söyleyerek dedi ki:

«Daimî encümenin kararı istinaf suretine yapılmak isteniyorsa bu da mümkündür. İstizah ise ona da cevap verilir.»

B. Kâzım Şinasi, maksadın ne istinaf tedkiki, ne de daimî encümenin salâhiyetini tahdit etmediğini mesele mühim olduğu için meclisin tenevvür etmesi gayanı arzu olduğunu söyledi. Neticede mazbata kabul edilmekle beraber bu mesele hakkında daimî encümen mazbatasının bastırılarak meclise dağıtılmasına karar verildi.

Bundan sonra Belediye zabıtasının pazar yerlerine, bakılacak, yıkılacak, temizlenecek yerlere dair maddeleri kabul edildi. Meclisin ayın 19 undan itibaren 15 gün daha uzatılması hakkındaki teklif kabul edildi. Meclis pazartesi, çarşamba, cuma günleri olmak üzere haftada üç gün toplanacaktır.

Berline yeni bir hava taarruzu

(Bastarafı 1 inci sahifede)

pılmış ve buralarda yangınlar çıkmıştır. Düşman işgali altında bulunan 26 hava meydanına ve Stavangerden Lorienta kadar limanlara ve bu limanlardaki vapurlara da hücumlar yapılmıştır.

Londra 15 (A.A.) — Pergembeyi cumaya bağlayan gece Berlin üzerine yapılan hücum hakkında alınan mütemmim raporlara göre, evvelce bildirilen hedeflerden başka, Stettiner yolu ve esya istasyonu ile Wilmersdorf ve Charlottenburg elektrik santralleri de şiddetle bombardıman edilmiştir.

Hamburgda Wilhelmsburg petrol tasfiyehanesinde birçok yangın çıkarılmış ve Bremende bir tayyare fabrikasına da hücum edilmiştir. Sahil müdafaası servisine mensup tayyarelerin Rosendael tayyare meydanına yaptığı hücum esnasında bir Messerschmidt 110 tayyaresi düşürülmüştür.

Topçu düellosu

Londra 15 (A.A.) — (Reuter): Bu sabah, güneşli havada, Manşın iki sahilinden İngiliz ve Alman uzun menzilli topları arasında ateş düellosu yapılmıştır.

Bombardmana, Alman topları, karahalkta, şafaktan birkaç saat evvel, deniz üzerinden sis kalkarken başlamış ve birkaç obüs atmıştır. Hiçbirkayıp vukua gelmemiştir. Saat 19 a doğru, Kent kontluğu sahilindeki İngiliz topları, Alman toplarının mevzilerine ateş açmışlardır. İngiliz bombardımanından biraz sonra, Grisez burnunun şarkında bir müşahede balonu yükselmiş ve müteakiben Alman topları da ateşe başlamışlardır. İki taraftan düello, iki saat sürmüştür. Kayıp yoktur.

General Weygand'ın Cezairde seyahati

Oran 15 (A.A.) — Havas: Fransız hükümetinin Afrikadaki umumi muharrahası general Weygand Cezair şehrinde hareket ederek dün saat 6.30da tayyare ile buraya gelmiştir. General halk tarafından alkışlanmış ve otomobile ölümler âbidesine giderek bir demet çiçek bırakmıştır. Bilâhare Merselkebir'e giderek bahriyelerin mezarlığına hükim büyük haçın önüne de çiçek koymuştur.

General Weygand bir çatanaya binerek Dunquerque zirhlisini ve sonra Bretagne zirhlisinin battığı mahalli ziyaret etmiştir.

Laval Vichy'ye geldi

Cenevre 15 (A.A.) — D. N. B. nin Vichy'den öğrendiğine göre, Fransız Başvekil muavini B. Laval, nazirlik meclisinin toplantısında hazır bulunmak üzere bu sabah Paris'ten Vichy'ye davet olunmuştur. B. Laval yine bugün Paris'e tekrar dönerek Alman makamatla müzakerelere devam edecektir.

Erzurumda tuar kurulacak

Üçüncü umumi müfettişlik muntakası valilerinin içtimaında verilen kararlar

Erzurum 15 (Akşam) — Dört gündüdenberi devam eden valiler içtimalı bugün sona ermiştir. Toplantılara üçüncü umumi müfettiş B. Nafiz Ergin'in riyasetinde muntaka valileri, umumi müfettişlik baş müşaviri ve bütün müşavirler iştirak etmişlerdir. Bu içtimalarda vilâyetleri alakadar eden işler sıra ile gözden geçirilmiş vilâyetler ve muntaka için faydalı kararlar verilmiştir.

Haber aldığımıza göre, bu kararlar arasında, üçüncü umumi müfettişlik muntakasının Kars ve Erzurum gibi yayla vilâyetlerinde hayvan ve hayvan mahsulleri panayırıları açılması vardır. Trabzon'da geniş ölçüde bir Fuar kurulması, çıplak yayla köylerinin ağaçlandırılması, kaza merkezlerinde memur ve subay evleri yapılması, muntaka dahilinde gıhr ve kasabaların plan ve haritalarının tanzimi gibi işlerde yine bu içtimalarda alınan kararlar arasında bulunmaktadır.

İşlerini bitiren valiler bugün vilâyetlerine dönmüşlerdir.

Adliye mütemedleri suiistimali muhakemesi

Adliye mütemedlerinin suiistimali işine dair olan dava dün sona ermiştir. Müddetumumi; suçlulardan mütemed Asım ile veznedar Eminin ve diğer mütemed Tevfiğin ihtilâs suçundan dolayı tecziyelerini, suçlulardan Fenninin âmirinin yolsuz emrini ifa etmek suretine vazifesini suiistimal ettiği anlaşıldığından onun da bu suretine tecziyesini istemiştir.

Suçlular müdafaalarını yapmaları için istimal ettiklerinden muhakeme talk olunmuştur.

Paşabahçe - Beykoz şosesi tamamlandı

Paşabahçe ile Beykoz arasında bir müddettenberi yapılan şose münakalete açılmıştır. Yeni şose ilk eski yolun dar yerleri genişletilerek iki otomobilin yanyana geçebileceği bir hale konmuştur. Şose gelecek sene asfaltla çevrilecektir.

Vilâyetlere petrol gönderiliyor

Vilâyetlere petrol sevkiyatına devam edilmektedir. Diyarbakır ve Maraş dün bir mikdar petrol gönderilmiştir. Akdeniz vilâyetlerine dağıtmak üzere Mersine 20 bin teneke petrol gönderilecektir.

Otomobil lâstığı tevzii

Muntaka ticaret müdürlüğü vastası ile ithal edilen otomobil lâstıklarından taksit, otomobil, otobüs sahiplerine ücretsiz mukabilinde tevzi edilecektir. Ticaret müdürlüğü talepleri tesbit etmektedir.

Yunanlılar her tarafta ilerliyorlar

(Bastarafı 1 inci sahifede)

Merkezde vaziyet

Atina 15 (A.A.) — Dün negredilen İtalyan tebliği Kalpak'ın merkez kısmında adı mevzî hareket olduğunu ve Yunan kuvvetlerinin Görice cephesinde mukabil taarruza geçtiklerini kaydetmektedir. Selâhiyyetler-makamlardan aldığımız malûmata göre merkezdeki Yunan kıtaatı Kalpak'ı da, Kinigeyi de geçmişler ve Arnavutluk arazisine dahil olmuşlardır. Görice'deki Yunan mukabil taarruzuna gelince, muhtelif payitahtlardan gelen haberler, yeni gelmiş iki İtalyan fırkası ile takviye edilmiş olan İtalyan kuvvetlerinin bu havallide taarruza geçeceklerini bildirdikleri için bu haber de mühim telâkki edilmek icab eder.

Vakla National Zeitung gazetesi Roma muhabirinden alıp neşrettiği bir habere istinaden yeni İtalyan kumandanlığının harp hareketini gerile birakarak ordunun şimdiki vaziyetlerini kuvvetlendirmeye çalışacağını iddia etmişse de bu kuvvetlendirme ameliyesinin iyi bir surette başlamadığını ve hareketi atıye bırakmak için evveliminde Yunan Başkumandanlığının da muvafakatını temin etmek icab eder. Çünkü İtalyan niyetlerinin tahakkuku yalnız kendilerinin kararlarıyla temin edilemez.

Şiddetli bir süngü hücumu başladı

Atina 15 (A.A.) — Bugün sabaha karşı, Yunan piyadesi, İtalyan mevzilerine şiddetli kadar yapılanların belki de en şiddetli telâkki edilebilecek bir hücum yapmıştır. Yunanlılar, Görice'nin şimali şarkısındaki tepelerden süngü ile hücumla kalmışlardır. Esas hedef, Göriceye hakim bulunan İvan dağına tutmaktır.

Öğleden sonra yapılan ikinci bir süngü hücumu sonunda, Yunanlılar, bu dağık arazinin büyük bir kısmını işgale muvaffak olmuşlardır.

Bugün vukua gelen hareket esnasında Yunanlılar, büyük çapta altı İtalyan topu almışlardır.

Yunanlılar, İvan dağı'nın işgalini tamamlayınca, Göriceye giden mühim yolları kontrolleri altına alacaklardır. Bu suretle İtalyanların bu şehri ellerinde tutabilmeleri on defa daha güçleşecektir.

300 bin İtalyan askeri

Atina 15 (A.A.) — Berlin'de çıkan Boersen Zeitung gazetesi Arnavutluk'taki harekâta iştirak eden İtalyan kuvvetlerinin 9 uncu ve 11 inci ordulardan tereküp ettiğini bildirmektedir. Her ordu üç kolordudan, her kolordu ise harp zamanında 50 bin neferden müteşekkîl olduğuna göre Yunanistan'a karşı yapılan harekâta İtalyan kuvvetlerinin takriben 300 bin kişiden tereküp ettiklerini kabul etmek icab eder. Bu noktayı tesbit etmekte fayda vardır. Çünkü İtalyanlar, mağlubiyetlerini muhik göstermek için kendi askerlerinin bizzatlarından az olduğunu iddia etmektedirler.

Yine aynı gazete Romadan aldığı malûmata nazaran İtalyanın Arnavutluğa hiç bir Alpini kıtası göndermediğini iddia etmektedir. Bunu tekiş için bütün Yunan ordusunun şehadetini ıleri sürebiliriz. Çünkü bu Alpiniler, esir edildikten sonra bir resmigeçid yapılmışlardır.

ANKARA RADYOSU

16 Teşvinsani cumartesi öğle ve akşam 13.30 Program, 13.33 Şarkı ve türküler, 13.50 Haberler, 14.50 Memleket oyun havaları (plâk), 14.20 Riyaseti-cümhur bandosu, 15 Ankara sonbahar at yarışları tahminleri, 15.10 Operet şarkıları (plâk), 18.03 Caz orkestrası, 18.40 Türk müziğinden folklor örnekleri, 19 Günün meseleleri, 19.15 Solo şarkılar, 19.30 Haberler, 19.45 Fasil heyet, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Beraber şarkılar, 21.15 Konuşma, 21.30 Salon orkestrası, 22.30 Ajans ve borsa haberleri, 22.50 Cazband (plâk).

17 Teşvinsani pazar sabahı 9 Program, 9.03 Hafif müzik (plâk), 9.15 Haberler, 9.30 Hafif müzik (plâk), 9.50 Ev kadını.

Mevlût

Bilân Manyasın ruhuna ithaf edilmek üzere 17 ikinciteşrin pazar günü ikinci namazını müteakip Teşvikiye camiinde Mevlût okunacağı alâkadar akraba ve evdandan malûmu olmak üzere ilân olunur.

TEŞEKKÜR

Teşvikiye Sağlık evinde operatör B. Ahmed Kemal tarafından maharetle yapılan büyük ameliyat neticesinde tamamen kesbi afiyet eyledim. Gösterilen ihtimardan dolayı Sağlık evi sahip ve müdürü Dr. B. İbrahim ve arkadaşlarıyla hastabakıcılara ve ayrıca hastahâkimine yakından alâkadar olarak benî bizzat ziyaret iktifunda bulunan ve kıymetli yardımları teselliye çalışan muhterem zevatı kırama alenen kalbi teşekkürlerimi sunmayı bir vazife bilirim.

M. Fakî Üstar

İSTANBULDA EŞSİZ BİR MUVAFFAKİYET KAZANAN BİR FİLMİN

SON 2 GÜNÜ - BUGÜN ve YARIN **İPEK** SINEMASINDA

LEYLA İLE MECNUN

DIKKAT: Pazartesi matinelere itibaren:

SEVEN KADIN

Baş rollerde: HEDDY LAMARR - ROBERT TAYLOR

Sinemacılık âleminde hiçbir filme nasip olmayan bir rağbet kazanan

BALALAYKA

MELEK SINEMASINDA

EŞSİZ BİR MUVAFFAKİYETLE DEVAM EDİYOR.

Seanslar: 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da. Numaralı biletler evvelden aldınız.

BÜTÜN ŞEHİR HALKI BUGÜN

TAKSİM BARBAROS devrinde VENEDİK

Filmini GÖRMELİDİR

TÜRKÇE SÖZLÜ VE ŞARK MUSİKİLİ Muazzam tarihî film

MEHTER MUSİKİSİ, CENK TÜRKÜLERİ, GÜLBANKLAR... İlaveten: İki kısımlık komedi.

MARMARA

Dikkat:

Halkımızın gösterdiği teza-hürat akınına karşılık olmak üzere geniş salonları bulunan sinemamıza nakledilmiş olan

Mısır'ın en büyük artistleri **LEYLA MURAD - YUSUF VEHLİ**'nin

Lekeli Kadın

filminin İstanbul'da görülmemiş şekilde 5 nci Haftası devam ediyor.

Bu programda 11 yıldız tarafından çevrilmiş bu senenin yeni filmi

KADINLAR OTELI nde sinemanın bu seneki yeni inkilâplarını görünüz.

AYRICA: Son hâdiselerin JURNAL FİLMİ

MUHTEREM HALKIMIZDAN

Sinemalarımızın dış kapıları önüne yığılması rica olunur.

Herkes intizam ve rahatla:

M İ L L İ Sinemalarında gösterilmeye başlanan ve TYRONE POWER'in Görülmemiş izdihama sebep olan

Baştan başa renkli

SEVİMLİ HAYDUT

filmini

4 GÜN DAHA gösterebilecektir. Ayrıca

LOREL - HARDİ HOVARDALIKTA

(Türkçe sözlü)

Tepebaşı dram kısmı Gece saat 20.30 da

Ayal: takımı arasında Beyoğlu İstiklal cad-desinde komedi kısmı Gündüz saat 14 de çocuk oyunu gece saat 20.30 da

DADI

Bugün **SUMER** sinemasında

Muhteşem bir dekor içinde çevrilen güzel ve neş'eli

PARİS DELİLİKLERİ

Fransız filminde: Dükkâ PARİS... Harpten evvelki PARİS... Gülen ve Dans eden PARİS'i göreceksiniz.

Baş Rollerde: Meşhur RAY VENTURA ve arkadaşları CAZ'ın iştirakile

MONAGOYA - COCO ASLAN

Pariste çevrilen ve işgalinden 3 hafta evvel ikmal edilen bumüstesna filmi görünüz. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere

Pangaltı **A K I N** sinemasında

Türkçe sözlü ve İspanyolca şarkılı **BATAKHANE**

A Y Ş E KIZI

IMPERIO ARGENTINA RAYMOND MILLANT

Gündüz ve gece 9 da 2 film birden

SARAY sinemasında

Güzel TYRONE POWER ve sevimli SONIA HENNIE Muhteşem müzansen, cazip mevzu ve varyete ve tango ile seyircilerin gözlerini kamaştıran:

KARLAR ALTINDA

Fransızca sözlü güzel filminde

Yeni BACK TO BACK dans ediyorlar.

Siz de gidiniz ve eğlenceli ve neş'eli süper filmi görünüz. İlaveten: FOX JURNAL son dünya haberleri. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere

ABC

PEK YAKINDA SİZE: **Çay ve Dans** SALONLARI

Takdim edecektir.

LÂLE

En büyük Neş'e Haftasını yaşıyor.

ÇÜNKÜ

JOAN BLONDEL - MELVİN GUĞLAS

Her hayata bir saadet katan... Her yuvaya bir ızdırap aşıl原因...

Her gönüle bir Aşk çelengi takanı (FRANSIZCA)

KADIN PARMAGI filmini

Neşeden örölmüş bir fantazi... Heyecandan yaratılmış bir eser... Kalkkaha ile süslenmiş bir sanat hârikası yaptılar. Gülmek ve mesut olmak için (LÂLE) ye koşunuz.

DIKKAT: Dünya Harbinin en son ve heyecanlı vakaları Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere

BUGÜN Matinelere itibaren

KADIKÖY

OPERA

Sinemasında

KAFE dö PARİS

VERAL KOREL —

JULES BERRY

Ayrıca KRALİÇENİN

ELMASLARI

DONE AMECHE ve 3 Silâhşörler

Pazartesi akşamı Şehir tiyatrosu

artistleri tarafından

Korkunç GECE

Biletlerinizi evvelden aldınız.

SAKARYA

Sinemasında: Mühim bir program

1 - Arsen Lüpen

HAFİYE

MAURICE LEBLANC'ın

romanından iktibas ve

JULES BERRY —

SUZU PRIM

tarafından oynanmış bir film

2 - Korsanlar gemisi

MOVITA ve GEORGES

tarafından oynanmış renkli ve

Fransızca güzel bir film

Chamberlain'in külleri

Kim olursa olsun bir insanın ölmesi acı bir şeydir. Esasen şaşaal olan hayatında, peşine takılan bir şemsiye yüzünden, yaşadığı daha çok insan tarafından farkedilen eski İngiliz Başvekili Chamberlain'in vefatı haberi şüphesiz her tarafta tescir uyandırmıştır. Fakat dün cesedinin yakılarak küllerinin bir şişe içinde Westminster kilisesine konulduğunu okuduğum zaman içim cız etti. Zavalı Chamberlain!

Öldükten sonra cesedini ne yaparlarsa yapsınlar! demeyiniz. Bana şöyle gelir ki: «Öldükten sonra senin cesedini yakalam mı?» aklıla karşılanan adam kolay kolay, biran tereddüt etmezsiniz! «Yakın!» cevabını veremez. Çünkü yanmakta ölmekten daha müthiş, daha ızdırap veren bir şey var.

Zaten hayatta iken bizi korkutan «ölüm» değil «ölmeğe» tir. Ölüme herkese, hayattan sonra başlayan yeni bir alem, ruhun,

durgun suda bir saman çöpü gibi lûkayd, huzur ve sükûn içinde yüzüğü sessiz bir dünya gibi gelir; oraya göçmek fikri hiç kimseyi dehşete düşürmez. Asıl bizi dehşete düşüren şey «ölmeğe» tir. Hayatla olan bağı koparmak anı, ondan evvel gelen «haleti nezî» dediğimiz dakikalar bize tahammül edilmez gibi gelen ızdıraplardır. Hayatla ölüm arasındaki bu eşik atlanınca mesele kalmaz.

Fakat öldükten, bu müşkül merhaleyi atlattıktan sonra bir de yamaktır! Bu bana hayatla ölüm arasındaki eşikte, esasen bitip düşmüş olan vücudu yeni işken celere tâbi tutmak ve ruhun o rahat ölüm tükmesine geçmesine müsaade etmek gibi geliyor.

Chamberlain'in yakıldığı okuyunca içim cız etti. Onun Westminster kilisesinde duran bir şişe küllü olduğunu bilmekteydim. Şemsiyesini alıp dönmek üzere mecbul bir sulh ve sükûn diyarına gittiğini sanmak isterdim.

Şevket Rado

zaferi nasıl kazanıldı?

İngiliz filosundaki Reuter muhabirinin bir telgrafı

Tayyareler, İtalyan gemilerine 11 torpil atmışlardır

İskenderiye 15 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Yedi buçuk günlük bir deniz seyahatinden sonra İskenderiye'ye avdet ettim. Bu seyahatimde takriben 3,500 mil katettim. Bugünler zarfında Akdenizde donanmamız çok ehemmiyetli harekâta bulunmaktaydı. Bu hareketler sayesinde deniz hava kuvvetleri Taranto limanında İtalyan harp gemilerine tahrîpkâr darbeler indirmiş, Taranto boğazında İtalya - Arnavutluk arasındaki münakalâta taarruzlar yapmış ve nakliye kafilelerimize Yunanistana kıtaat ve malzeme nakletmek imkânlarını vermiştir.

Bu hareketin tam muvaffakiyetle neticesinden başka devriye seyrüseferleri esnasında deniz avcı tayyarelerimiz Cant tipinde altı İtalyan tayyaresi de düşürmüştür. Ayrıca A. 79 tipinde iki bombardıman tayyaresi düşürülmüş diğer bir A. 79 da hasara uğratılmıştır.

Taranto limanında İtalyan donanmasına karşı yapılan taarruz ilustrious ve Eagle gemilerinden kalkan tayyareler tarafından icra edilmiştir. Bu tayyareler seyir uçlarından kalkıp bomba ve torpillerle İtalyan harp gemilerine taarruz etmeğe gittikleri zaman gece sakin ve berrak idi. Mehtap da dolaşan bulutların arasında gözükiyordu. Taranto limanı balon barajı ile müdafa edilmekte bulunmasına rağmen, hedeflere isabetleri temin için tayyarelerin alçaktan uçmaları lâzım geliyordu. Kara bataryalarının şiddetli ateşlerine rağmen tayyarelerimiz hücumlarını muvaffakiyetle icra etmişler ve İtalyan zırhlıları üzerine takriben 11 torpil atmışlardır.

Evvelce yapmış oldukları işlerle şöhrat bulmuş olan bazı harp gemilerimiz Oranto boğazına girmişler ve iki destroyerin refakatinde gittikçe ilerleyerek dört nakliye gemisinden müteakkil bir kafileye tesadüf etmişlerdir. Bu kafil, aynı gece zarfında İngiliz ve Yunan tayyareleri tarafından bombırdıman edilmiş olan Avlonya limanından hareket ederek İtalyaya doğru gidiyorlardı. Anlaşıldığına göre İtalyan gemileri tamamen gafil avlanmışlardır. İngiliz filosu bunları gülle ve torpillerinin yağmuruna tutarak gemilerden birini derhal batırmıştır. Diğer iki vapurda da şiddetli yangınlar çıkarılmıştır. Refakat destroyelerinden birine isabet vaki olmuşsa da suni sis tebakası sayesinde kavgaya muvaffak olmuşlardır. İkinci destroyer ateş bile açmadan kafilayı bırakarak muharebe başlar başlamaz kaçmıştır. Kafilenin döndüğü gemisi Avlonyaya dönmeğe muvaffak olmuştur.

Bilâhare keşif uçuşu yapan tayyarelerimiz yangın çıkan vapurların Arnavutluk sahilininin 25 kilometre açığında yanmakta olduklarını müşahade etmiştir. Yangınların şiddetine bakılacak olursa bu gemilerin İtalyaya petrol nakleden sarnıç gemileri oldukları tahmin edilebilir.

Bütün bu seyahat zarfında karşılaştığımız olumsuz yegâne mukavemet hareketi, merkezi Akdenizde İtalyanlar tarafından yapılan ve tamamen akim kalan bir hava hücumundan ibaret kalmıştır.

Sekiz gün evvel seyahate başladığımız zaman, İtalyan saffi harp filosunun yarısını harp haricine çıkaracağımız ve Taranto limanında başka gemileri de hasara uğratacağımızı zannetmiyorduk. Donanma rüzgârsız bir havada ve sakin bir denizde İskenderiyeden çıktı, Yunanistana mühim maddeler götüren vapur kafilisine refakat ediyordu. Filonun her iki tarafında giden torpidolar ve filolar üzerinde uçan avcı tayyarelerinin himaye perdesi arkasında zikzak yaparak ilerliyorduk. Kumanda köprüsünden baktığımız vakit bu muazzam filonun bir kronometre sıhatle istikametleri değiştirerek ilerleyiş görülecek bir manzara idi. Denizaltı gemileri temas edildiklerini bildiren haberler üzerine ara sıra düdükle çalıyor ve sakin bir düdükle istikamet değiştirmelerini bildiriyordu. Torpidolar seyir nizamını bozarak düşmanın denizaltı gemilerini takibe koyuluyorlardı.

Asker ve halk bütün dikkatini gündelik ufak tefek işlere hasretmişti. Halbuki ortada üzerinde durmak icap eden yegâne mesele hürriyetimizin âtisi ve cihanın mukadderatı idi. Bu meselenin halli is: Fransızların askeri meziyet ve kabiliyetine, mukavemet kudretine bağlı idi. Bu noktadan Hitler hakikaten harbe hâkim olmak kudretini bizim elimizden kendi eline almıştı.

Şüphesiz bu sahada her şeye tamamille muvaffak olamamıştık. Kahramanlık kudretimiz vasatı seviyenin çok fevkinde idi. Fransız milletinin bu hisf gündelik boş meşgalelerinde kendisini boğdurmuyordu.

Kânuunvevelin sonlarına doğru birkaç gün Maginot hattında kalmıştım. Buradan neşeli olarak döndüm.

Üzerimde derin bir intiba bırakan yalnız içine zehirli gazın nüfuz etmesine imkân bırakılmıyan dağı gibi istihkamlar ve bunlardan yükselen toprak değildi. Çünkü bunlar belki aldatıcı emniyet hissi verebilirler. Beni en ziyade sevindiren müstahkem hattın muhafızı olan askerlerin tavır ve hareketi idi.

Buradaki efradın hepsi Lorenli idi. Bunlar sulh zamanında her pazari istihkamları ziyaret ederek hususiyetlerine alışmağa imkân bulmuşlardı.

Burada tesadüf ettiğim genç zabıtlar arasında sivil hayatta mühendis ve avukat bulunuyorlardı. Bunlar tam sekiz sene vazifeleri haricindeki saatlerde istihkamlarda bulunarak topçu mesahalarını tayin hususunda mekeke peyda etmişlerdi. Bu uzun ve yorucu mesai topçulara, mükemmel atış kudreti temin etmişti.

Bu zabıtların silahlarını iyice öğrenmiş olmalarını ve efradla münasebetlerinin itimad esasına dayanmasını bütün ordu için örnek olmağa layık görmüştüm. Bunun için Maginot'dan döndükten sonra yazdığım hararetli makalelere ve efrad hakkında dermeyer ettiğim medih ve sitayişe bugün de pisman değilim.

Filvaki harp içinde Almanlar Maginot hattını da zaptettiler. Lâkin bu sukutta istihkamların muhafızı zabıt ve askerlerin hiç bir kusuru ve beceriksizliği âmil olmamıştır. Çünkü bu müstahkem hat, Almanlar tarafından arkasından çevrilerek ele geçirilmiştir. Hattın düşmesi Fransız politikacılarının bu pek noksan istihkamlar için çok büyük para sarfetmelerinin âkılâne olmadığını isbat etmiştir.

Çünkü buraya sarf edilen para ile Fransada her tarafta harbi kabul edecek muazzam bir sahra ve hareket ordusu vücuda getirilebilir. Maginot hattının inşasını teşvik için yazdığım âteşin makalelere bugün, müteessir bulunuyorum.

Endişe verici sözler

Cephehin diğer kısımlarında da ve bahusus süvarinin motorleştirilmiş firkalarında hayrete şayan mükemmel askerler görmüştüm. Motorleştirilmiş bir dragon alayının hazır bulunduğu geçid resmini bugün de iyice hatırlıyorum. Bunlar ne muhteşem askerlerdi! Bu askerlerin kahramanca vaziyetini meşhur hassa Grenadye alayları bile gösteremezdi. Fakat bu arada dördüncü ve kavrayışlı zabıtların ağızdan endişe verici sözler işitiyordum.

Şimali Afrikada bulunan Fransız

harbi nasıl kaybetti?

Harp başladıktan sonra geçen 8 aylık fasıladan pek az istifade edildi

Noksanların ikmaline çalışacak yerde uzun müddet sonra ihtiyaç hasıl olacak malzemeler sipariş veriliyordu

[Yazan: André Moreois]

6

firkalarından birinin kumandanı olan general bir gün bana söz arasında şunları anlatmıştı:

«Almanya ile sulh halinde anlaşmağa tercih ederim. Almanlar adette bizden çokturlar. Aynı zamanda Alman ordusu bize nazaran mükemmel kabul etmez derecede mükemmel teçhiz edilmiştir. Aramızda bir harp çıkarsa Fransızlar dün bir vaziyette harbi kabul etmiş olacaktırlardı.

Filvaki emrimde bulunan askerler dünyanın en geçi muhbirleridir. Fakat tanklara karşı defli toplarımız yoktur. Cesur askerlerimiz Alman tanklarını çıplak kolları ile durduracak değildiler ya?»

Eski bir cesur asker olan general Giraud ile görüşmüştüm. Fransanın en az ancak 1941 senesi ilkbaharında taarruza geçebileceği kanaatinde bulunduğunu söylemiş ve şunları da ilâve etmişti:

«Vaziyetimiz çok korkunçtur. Eksiklerimiz pek çoktur. Her şeyden evvel noksanımız tayyare cihetindedir. Ben bir ordu kumandanı bulunduğum halde emrimde ne kadar tayyare bulunduğunu tasavvur edersiniz? Bütün ordumun hava kuvveti mecmuu sekiz tayyareden ibarettir!

Filvaki İngiltere krallığı hava kuvveti Fransaya yardım edecektir. Hakikaten İngiliz hava kuvveti muhteşemdir. Lâkin bizim için kabili istifade değildir. Meselâ ordumun hesabına İngiliz tayyarelerinin bir keşif uçuşu yapmalarına lüzum görecektir. Evvelâ general (Georges) a müracaat etmekteyim icap eder. O da bunu general (Gamelin)'e havale edecektir. Gamelin de müracaatımı İngiliz mareşali (Barratt) a bildirecektir.

Mareşal müracaatımı İngiliz hava kumandanı vis mareşal Blount'a bildirecek, İngiliz vis mareşali ordumun lüzum görmüş olduğu keşif hareketini yapacak İngiliz tayyarelerine emir verecektir. Fakat bu emir veriliş İngiliz tayyareleri faaliyetine geçtiği zaman çoktan iş isten geçmiş olacaktır.»

8 aylık fasıladan istifade pek az oldu

Almanlar Lehistan ve Norveç muharebelerinde meşgul olarak Fransaya nefes almak ve hazırlığın tamamlamak üzere sekiz aylık bir mühlet ve fırsat vermişlerdi. Bu fir-

sattan Fransanın sanayiî lâyikile istifade edebildi mi? Muhtelif sebeplerden dolayı bu fırsattan istifade-miz pek az olmuştur.

Birinci sebep: Fransanın sanayiîni seferber etmek için tutulmuş olan usulün fenalığıdır. Tayyare ve top imali için elzem olan müyarese ve ehliyet sahibi işçiler şu veya burada bir kışlaya sevk edilmiş ve kendilerine ahr temizlemiş ve patates ayıklamak gibi meslekleri ile hiç bir münasebeti olmayan pek âdi işler gördürülmüştür.

Fabrikalarda görülen lüzum üzerine bu işçileri bulmak icap ettiği zaman bunları arayıp bularak fabrikalarda iş başına sevk edinceye kadar birçok haftalar geçmiştir.

Bunun neticesi olarak harp başladığı zaman tayyare ve tank imal eden fabrikaların mevcut ameleleri çok azalmıştı. Meselâ sulh zamanında hücum arabaları ve yük kamyonları imalinde mühim rol oynayan Renault fabrikası otuz binden fazla işçi istihdam ediyordu. Harp başladığı zaman ameleleri seferberlik dolayısıyla öteye beriye dağıldığından fabrikada en mühim harp malzemesi imali için çalıştırılan amelelerin sayısı altı bin ile sekiz bin arasında idi.

İkinci sebep: Gerek mühendisler gerek bankerler yeni harbin 1914 harbi gibi dört beş sene süreceğini hesap ederek buna göre tedricen hazırlanmak düşüncesine saplanıp kalmışlar, hesap ve plânlarını ona göre yapmışlardı.

Bunun için ancak 1941 senesinde tamamlanacak ve hattâ 1942 senesinde tam verimini verecek bir surette yeni harp malzemesi fabrikaları inşa ediyorlardı. Fransadaki mevcut makine imalatı fabrikalarını islah ederek bunlardan istifade edecek yerde tank ve tayyare imalinde kullanılacak en modern makine ve âletler Amerikaya sipariş ediliyordu. Halbuki bunların Fransaya gelmesi zamana ve dövizde muhtaçtı. Bunlara dolar ve altın yetiştirmek için Fransa ile İngiltere hazinelerinde mevcut dolar ve altınları beş sene Amerika sarfedecek surette muayyen senelik kısımlara ayırmışlardı. Her kısım yalnız bir sene içinde sarfedilecek ve birinden diğerine nakil yapılmıyacaktı.

Fransız ve İngiliz ordularının teçhizatını vakit ve zamanile yetiştirecek vaziyette bulunan büyük Amerikan fabrikalarına ise müteakikler tarafından hiç bir sipariş verilmemiştir. Meselâ Amerikaya motor siparişi mevzuu bahseldüğü zaman salâhiyyetler makamlar: «Motorleri Fransada da yaparız ve bize ucuza mal olur» sözünü tekrarlıyorlardı.

Halbuki vakit ve zamanile imali ihmal edilen bu motorlerin bir gün Fransaya harbi kaybettireceğini düşünmüyorlardı.

Üçüncü sebep: Harp için hazırladığımız program zamanın ahval ve geraitine hiç de uygun değildi. Fransa umumî erkânı harbiyesi Siegfried müstahkem hattına hücum için hazırladığı hücum plânının tatbiki uzun zamana muhtaçtı.

Bu hücumda kullanılacak ağır topların çap ve sayısı ince hesaplar ile mükemmelen tesbit edilmişti. Fazla olarak şimdilik bir faydası olmayan bu toplar, bütün gayretimizi tank ve tayyare dafi topları ve mitralyöz gibi ordumuzun şiddetle muhtaç bulunduğu silahların imali-ne hasredecğimiz bir zamanda fabrikalara sipariş edilmişti.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Taranto

İngiliz deniz tayyarelerinin İtalyan donanmasına hücumu münasebetle Taranto şehri dillerde doluyor. İtalyan glâmesinde, topuk oyununun en şark ve şimal noktasında bulunan Taranto kendi adını taşıyan büyük körfezdedir; «topuk oyunu» dediğimiz de, esasen bu körfezdür.

Şehir 105 bin nüfusludur; kıtaya iki taş köprü ile bağlı bir ada üzerine bina edilmiştir. Güzel bir kilisesi, eski kalesi vardır. Hareketli bir balıkçılık iskelesidir. Süngüculük ve mercancılık da yapılır. Ziraat mahsullerinin bir çok şubeleri kurulmuştur. Şimdi mühim bir deniz seferi halindedir.

Taranto'nun uzun bir tarihi var. Girtiler tarafından tesit edildi. Fikiller tarafından büyütüldü. Fa-

kat onlardan da sekizinci asırda İspanyollar aldı. Burası, eski ve büyük Yunanistana en miskin şehri sayılırdı. Buradan, erguvan rengini yapmağı mahsus iptidai madde olan murex (=iskerlet böceği) elde ederlerdi.

Pirüs'ün (=Pyrrhus'ün) müdafaasına rağmen şehir, milâddan evvel 272 de Romalılara eline düştü.

Annibal burasını 215 de aldyca da 209 da Fabius Maximus istirdad etti.

Normanlar zamanında iki hükümdarı bir prensinlik merkezi oldu. Sonra İnkıraz ettiginden yirminci asır başlangıcına kadar fakir bir belde halinde kaldı. Son çeyrek asırda nüfusu dört m'liş çoğalmıştır. Zira Taranto cenubi İtalyanın ihracat iskelesi haline sokuldu.

kında Stefani ajansı yeniden şu tekbizi neşretmektedir:

Churchill, Avam kamarasında bu hâdiseye dair tamamen fantezist bir cereyan tarzı hikâye etmiştir. İtalyan mahafilinde Churchill'in Beyanatında ve Bahriye birinci Lordunun nutkunda yapıldığı gibi hakikatın kasden tahriif edilmesine karşı

mukabelede bulunmak lüzumu hissedilmektedir.

Önümüzdeki günler zarfında gerek Taranto hâdisesini, gerek Akdenizdeki deniz muharebeleri baharına havacılık vaziyetlerini katı ve mufassal bir surette tesbit ettirecek fırsatlar güpçesiz eksik olmayacaktır.

HAFTALIK PIYASA

Ticarî anlaşmalar — Haariçten gelen eşya ve ihracat maddelerinin vaziyeti

Bu hafta içinde, dış ticaretimizde, yeni tehavvüller ve inkişaflar göze çıkmaktadır. Bunlardan biri, Türkiye Almanya arasında ticarî münasebetlerin başlamasıdır.

Malûmdur ki Almanya ile aramızda bir ticaret anlaşması imza edildiği halde, tatbikine imkân hâl olmamıştı. Dünden itibaren gümrüklere verilen bir emirde, anlaşmanın tatbik edileceği bildirilmektedir. Maamafih gümrüklere verilen emirde, evvel de, Almanya'ya takas suretile mal gönderilmekteydi. Netteküm bu hafta içinde Almanya'ya bir buçuk milyon liralık bütün satılmıştı.

Yeni bir takas anlaşmasına göre, her milyon liralık bütün daha sevk edilecektir. Bu bütün satışları karşılığında şimdiye kadar ilâç ve kimyevi maddeler gelmiştir.

Almanya ile yeni bir ticaret anlaşması yapmak için, hazırlıklara başlandıktan da bahsedilmektedir.

İtalya ile aramızdaki ticaret münasebetleri durgun bir devre geçirmekteydi. Yunan - İtalyan harbinin sonu İtalyaya ihracat yapmak imidleri azalmıştı. Dün mintaka ticaret müdürlüğünde yapılan bir toplantıda, İtalya ile ticarî münasebetlerde bulunan ihracat tacirleri, İtalyaya ne suretle ihracat yapılacağını konuşmuşlardır. İtalya harbe girdiği zaman, İtalyaya ihracat kara yolu ile yapılmaktaydı. Yunan harbi başladıktan, sonra buna imkân kalmamıştır. Bugünkü gerait altında, İtalyaya ihracat yapmak için Tuna yolundan istifade edilecektir.

İtalyanlar, bizden yağlı tohumlar, kuru meyva, pamuk, tiftik istemektedirler. Yerine kâğıd, kimyevi maddeler vereceklerdir.

İthalât piyasasında ferahlık

Haftanın en mühim iktisadi hadisesi, aylardanberi muhtelif memleketlerden beklenen malların toplu olarak bir arada gelmesiydi. Geçen hafta gelen tenek, otomobil lastiği, kimyevi maddelerin ehemmiyetinden bahsetmiştik. Bu hafta içinde de, kalay, tenek, kimyevi mad-

Hukuk ilmini yayma kurumu konferansları

Hukuk ilmini yayma kurumunun konferanslarına bu sene 23 ilkinde başlanacaktır. Konferanslar cumartesi günleri saat 15.30 da Ankara Halkevinde verilecektir. İlk konferans İstanbul Üniversitesi rektörü profesör B. Cemil Bilal tarafından verilecektir. Mevzuu (Ankara muahedesi ve Boğazlar) dir.

Bir manifaturacıdan şikâyet

Yegildirekte oturan Kâmil isiminde biri, zabıtaya müracaat ederek Dimitri isiminde bir manifaturacıdan aliyah saten satın almak istediği zaman metresine yüz seksen kuruş istediğini, halbuki bu satenin metresinin azami yüz otuz kuruş olacağını beyan etmiştir.

Zabıta, bu iddia üzerine Dimitri hakkında icab eden hazırlık tahkikatı evrakını tanzim etmiş ve adli yeye tevdi etmiştir.

Başkasına benzeterek yaralamış!

Maltepede çalışan Necmi isiminde biri, evvelki gece Taksim kışlası önünden geymekte iken meşgul bir şahıs tarafından bıçakla yaralanmıştır. Bilâhare polisçe, yapılan tahkikatta adamın Şevket isiminde biri olduğunu ve sarhoşluk neticesi Necmiyi birisine benzeterek yaraladığı tesbit edilmiş ve carih yakalanarak dün adli yeye teslim olunmuştur.

Sivri sinek mücadelesi

Sitma mücadelesinde mintakası haricindeki sahalarda sivrisinek sürülerinin imhası için mazot mubayaa edilmek üzere vilâyet ve Belediye tarafından bütçeye tahsisat konulmasına karar verilmiştir.

★ Yeşilay gençlik şubesi umumî katıplığından: Onuncu yıllık kongresi 24/11/940 pazar günü saat onda Eminönü Halkevi binasının yeni salonunda yapılacaktır. Bütün ilköğretmen ve öğretmenlerin gelmelerini ülkü bağışlarındandır.

Hüseyin Avni

Günlük Borsa

L.K.

15 Teşrinisani 1940	
1.50 938 Türk borcu I. II. III.	18.—
938 İkraniye	19.22
938 İkraniye Ergani	
A. B. C.	19.35
934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	20.10
934 Sivas - Erzurum 2-6	20.20
932 Hazine bonoları	68.50
938	61.—
Kuponsuz demiryolu tahvili I-II	37.60
A. Demiryolu tahvili III.	38.30
A. Demiryolu müessil senet	36.10
T. C. Merkez bankası	106.—
T. C. bankası (nami muharrer)	6.80
T. C. bankası (hamile att)	9.—
T. C. bankası müessil hissesi	04.—
A. Demiryolu şirketi (% 60)	20.10
A. Demiryolu şirketi (% 100)	36.—
Kağıtçırlı çimento şirketi	7.70
Kredi Fonstye 1903	88.50
1911	86.50
Amortli	82.—
Kupon	1.25
Türk altını (Reşad)	24.15
Küçük altını 24 ayar 1 gramı	2.78
Gemani bankası (Banknot)	2.35
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Newyork üzerine 100 dolar	132.20
Genevre üzerine 100 Frank	29.6875
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 leva	1.6225
Madrid üzerine 100 Peçeta	13.90
Budapeşte üzerine 100 Pengö	26.5325
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.175
Stockholm üzerine 100 Kron	31.005

Askerlik işleri

Ösküdar askerlik şubasından: 1 — Kısa hizmet geraiati kazanmış askerliğine karar verilmiş ve mezun olup ta henüz son yoklamasını yapmamış lise ve muadili mezunlardan, 2 — Askerliği kararlaştırılmış ve yedek subay okuluna sevk olummuş ve gönderilmesinden geri bırakılmış ve yahut muameleleri geç sona erdiginden sevk e amade kalmış olanların, 3 — Askeri ehliyetnamesizlerle orta, tam askeri ehliyet alanların sevk edilmek üzere nüfus cüzdanlarıyla birlikte burada bulunanların ayın 15 inci cuma gününe kadar şubeye gelmeleri, 4 — Burada olmayıp taşrada bulunanların bu hükümleri yerler askerlik şubeleri vasıtasıyla şubeye muameleleri için ilân olunur. 5 — Bu ilân davet mahiyetinde olduğundan geri kalanların kanunen mesuliyetleri muhakkaktır.

Beykoz askerlik şubasından: 1 — 236 ve daha eski doğumlarla yoklaması yapılmış ve kısa hizmetli olan asker edilmemiş olan ehliyetnamesizler derhal hazırlik kit'alarına sevk edilecektir. 2 — Yoklama ve sair sebep dolayısıyla sevk edilmeyerek kalmış olanlarla sıhhi tecil hizmetli hitam bulmuş olan ehliyetnamesizlerin derhal şubeye muameleleri için ilân olunur.

AKŞAM		
Abone ücretleri		
	Türkiye	Ecebeli
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750	1450
3 Aylık	400	800
1 Aylık	150	—

Posta ittihaadına dahil olmayan ecebeli melekeler: Seneliği: 3600 altı aylığı 1900. üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare 20681
Müdürlük: 20497

Sevval 15 — Kasım 3
8. tm. Gü. Ög. İkl. Ak. Yat.
E. 11.13 1.56 7.07 9.44 12.00 1.35
Va. 5.05 6.47 11.59 14.35 16.51 18.26

İdarehane: Babıali cıvırı
Acımsuluk sokak No. 13

MOVADO 165
SAAT
Bütün Dünyada Meşhurdur
Satış deposu:
Rikardo Levi halefi
FILIPPO LEVI
Hayvazlı Han No. 1 İstanbul

Herkes
Şimşek ampullerini
satın alıyor.
Çünkü: Gayet dayanıklı ve daha
ucuz olmakla beraber mükemmel
ve açık bir ziya veriliyor.
1000 SAAT İÇİN GARANTİLİDİR.
Dipoziteri:
ŞİMŞEK ELEKTRİK
MAĞAZASI
Osmanlı Bankası Cıvırı
Han No. 44

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR
Fevkalade ahvalın devamı
müddetince gayri muayyen gün-
lerde haftada iki veya üç defa
neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

LİSE MEZUNUYUM — Bir müesse-
se veya ticarethanede bir iş ariyorum.
Akşamda (S. N.) rûmûzuna mektupla
müracaat.

ÜNİVERSİTEYE DEVAM EDEN

Bir genç öğleden sonra çalışmak üze-
re pek ehven geratle münasip bir iş
ariyor. Akşamda Z. Ç. rûmûzuna mek-
tupla müracaat.

TÜTÜN TİCARETİLE İSTİĞAL

Eden ticarethanelerin nazarı dikka-
tına: Muhtelif mübayaa muntakal-
rında inhlisarlarda rûba sar müdürlik
ve başmüdürlük yaparak mübayaa-
daki muvaffakiyetinin sırrını tahsil
etmiş sayımı itimad iyi bir elemana
ihtiyacınız varsa Akşamda mükelt
tüttüncü rûmûzuna mektupla yazınız.

İNGİLİZCE, TÜRKÇE - ALMANCA,

FRANSIZCA — Muhaberata vakif tec-
rübelli bir bay saatlerle yahut tekmi
gün için iş ariyor. Galata posta kutusu
1081 e mektupla müracaat.

YUGOSLAVYALI İYİ

Tahsil gör-
müş bir bayan, iyi allee mensup bir
bay veya bir diplomatın ev işlerine ne-
zarret etmek üzere bir iş ariyor. Hususi
almanca dersleri dahi verir. Akşamda
P. S. rûmûzuna mektupla müracaat.

FEN MEMURU İŞ ARIYOR

Yapı
makine üzerine ihtisas olan askerlik-
le ilgili oluyun bir genç iş ariyor.
Akşam'da (Fen) rûmûzuna mektupla
müracaat.

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SAAT TAMİRCİSİ — Genç bir saat
tamircisi araniyor. Galatada - Banka-
lar cad. No. 59 a müracat.

ECZACI ARIYOR

İstanbulda
bir eczanede çalışmak üzere sanate
vakif pratikliği kuvvetli bir eczacının ya-
zı ile İstanbul 130 posta kutusuna mür-
acaatı.

SUVERSTER VEYA DADI ARIYOR

On aylık bir çocuğa bakacak-
tır. Beyoğlu posta kutusu 254 de ya-
zılması.

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — 1938 model
Hutson Traplen marka çok iyi bir va-
ziyette bir adet taksit otomobili satılık-
tır. Maçka garajına müracaat.

DOKTOR VE ECZACILARA

Elverişli bir metre boyunda Avrupa
mamûlâtı bir otoklav makinesi satılık-
tır. Cuma günleri Kadıköy Yelde-
ğirmeni Karakol karşısında işkele
rıhtım sokak 57 No. da görülebilir.

HUSUSİ ELDEN

Tablo - yazı mo-
biliya, antika eşya satın alınır. Vasta
kabul edilmese mektupla müracaat.
Beyoğlu posta kutusu 2163

OKAZİYON

Güzel bir Alman pi-
yanosu satılık. Kadıköy, Yeldeğir-
men sokak, Ali Rıza ap. No. 31. Her
gün sabahdan saat 2 ye kadar kabul
edilir.

SATILIK MÜCEDDET SAÇ BACA

3 millimetre kalınlığında 14 saçtan 28
metre uzunluğunda bir metreden kıy-
rılmış 31,5 kutur oksijen kaynak kö-
sebenli baca satılık. Telefon 52,153
müracaat.

SATILIK

Mükemmel vaziyette
teferrüt ve motorile 70x100 eb'adında
bir matbaa makinesi satılık. Ba-
bıali Acımsuluk S. 8 No. da Kemale
müracaat.

SATILIK

Mükemmel vaziyette
teferrüt ve motorile 70x100 eb'adında
bir matbaa makinesi satılık. Ba-
bıali Acımsuluk S. 8 No. da Kemale
müracaat.

4 — Kiralık - Satılık

12800 LİRAYA ACELE SATILIK
APARTIMAN — Kurtuluş çifte firm
tramvay istasyonu çifte firmaların he-
men arkasında yeni en son sistem
gömm banyoları her türlü konforu
havi üç katlı üçer oda bir salon iradı
1020 lira.

HEYBELİADADA

Asfalt üzerin-
de kâğır iki katlı denize nazır ev 11000
liraya satılık. Galatasaray İleski kar-
şısında 184 numara Emlâkış. Tele-
fon: 49010.

ŞEHZADEBAŞINDA

Fevziye cad-
desinde beş odalı 40 lira kirası olan
kâğır ev 5000 liraya satılık. Galata-
saray İleski karşısında 184 numara
Emlâkış. Telefon: 49010.

CADDEBOSTANINDA

Deniz ke-
narında metre karesi 7 liraya satılık
arsalar vardır. Galatasaray İleski kar-
şısında 184 numara Emlâkış. Telefon:
49010.

FATİHTE

Güzel bir mevkide de-
nize nazır ve Topkapı caddesinde na-
zır 8 daireli senede 190 lira kira ge-
tiren bir apartman 30000 liraya satıl-
ıktır. Galatasaray İleski karşısında
184 numara Emlâkış. Telefon: 49010.

HEYBELİADADA — Deniz kenarın-
da ve Tur yolunda müfres arsalar
satılmaktadır. Galatasaray İleski kar-
şısında 184 numara Emlâkış. Tele-
fon: 49010.

BÜYÜKADADA

Tur caddesi üze-
rinde 200 lira kira getiren iki dükkân
5000 liraya satılıktır. Galatasaray İle-
siki karşısında 184 numara Emlâkış.
Telefon: 49010.

BÜYÜKADADA

İskelele yakın
senede 290 lira kira getiren 3 dükkân
5000 liraya satılıktır. Galatasaray İle-
siki karşısında 184 numara Emlâkış.
Telefon: 49010.

SUADİYEDE

Sahile karşı Adala-
ra nazır bahçe içinde iki katlı beton
küçük apartman satılıktır. Galatasa-
ray İleski karşısında 184 numara Em-
lâkış. Telefon: 49010.

UCUZ SATILIK KERESTE

Şişli-
de tramvay caddesinde Fransız has-
tanesi karşısında (Şişli Aile bahçesi)
içinde bulunan işkelelik kereste, direk,
masa, demir iskenle ve tahta iskenle
çok ucuz satılıktır. Taliplerin paz-
ar günleri mezkûr mahalle müracaatı.
Telefon: 81449.

SATILIK BAĞÇELİ GAZİNO

Şiş-
li tramvay caddesinde Fransız has-
tanesi karşısında kâğır büfe, iki kâğır
hela, sandalya ve masa koyacak depo,
elektrik tesisatı, bahçede havuz, muh-
telif zinet ağaçları, dans yeri olan
sinemaya elverişli (Şişli Aile bahçesi)
demekle maruf büyük bahçeli gazino
yeri ile satılıktır. Taliplerin gezmek
işin aynı mahalde bakkal Todoriye
ve pazarlık için Galata Ada han oda-
başısına müracaat. Telefon: 81449

SATILIK İMALATHANE ve DÜK-

KÂN — Fatihde Sofular caddesinde
84/86 No. 1 kâğır kömürlük dükkânı
üstünde ev ve bahçede büyük imalâ-
thane ve ikame mahsus sekiz oda
ve müstemilâtı senede dört yüz kırk
dört lira sağlan ırat son fiat 3500 li-
raya verilecektir. Taliplerin mezkûr
mahalle ve pazarlık için Galata Ada
han odasına müracaat. Telefon: 81449

MAÇKADA KİRALIK

Son tram-
vay tevakkuf mahallinde Taşlık mey-
kinde denize tamamen hâkim ve na-
zır 8 ve 5 odalı iki apartman daireli
kiralıktır. Her katta kata mahsus ka-
lorifer vardır. Kirası 80 ve 25 liradır.
Galatasaray İleski karşısında 184 No.
Emlâkış. Telefon: 49010.

HEYBELİADADA

Deniz kenarın-
da ve Tur yolu üzerinde Burgaz ada-
sına karşı güzel müfres arsalar satıl-
ıktır. Galatasaray İleski karşısında
184 No. Emlâkış. Telefon: 49010.

ERENKÖYÜNDE

Asfalt üzerin-
de 27 dönüm arazi ve bahçe içinde
muntazam 1000 lira kirası olan bir
köşk 30,000 liraya satılıktır. Galata-
saray İleski karşısında 184 No. Emlâkış
Telefon: 49010

BURGAZ ADASINDA

Konforlu
modern bir villâ satılıktır. Muntazam
bahçe, denize hâkim, ayrıca beton
daireler. Galatasaray İleski karşısında
184 No. Emlâkış. Telefon: 49010

BALATTA

Tam piyasa yerinde
sinago yanında iradı iki kâğır dük-
kân satılıktır. Satış bedeli 5000 lira-
dır. Galatasaray İleski karşısında 184
No. Emlâkış. Telefon: 49010

İÇ FENERDE

Balat caddesi üze-
rinde Köprübaşıda kâğır sekiz odalı
ev satılıktır. Galatasaray İleski kar-
şısında 184 No. Emlâkış. Telefon: 49010

KUMKAPIDA

Eski kömür işke-
lesi yeni Kayıkçı işkelesi caddesinde
kâğır altında dükkân olan bina satıl-
ıktır. Galatasaray İleski karşısında
184 No. Emlâkış. Telefon: 49010

ŞEHZADEBAŞINDA

Tramvay
caddesi ahaş 12 ve 5 odalı üç yeni ev
satılıktır. Galatasaray İleski karşın-
da 184 No. Emlâkış. Telefon: 49010

DİVANYOLUNDA

Tramvay üze-
rinde 400 M2 arsa olan ve 1860 lira
seneli iradı olan ahaş bir konak
22000 liraya satılıktır. Mutavassıt ka-
bul edilmeye. Galatasaray İleski kar-
şısında 184 No. Emlâkış. Telefon: 49010

ERENKÖYÜNDE

Asfalta bakan
bir dönümlük arsalar satılıktır. Mu-
tavassıt kabul edilmeye. Galatasaray
İleski karşısında No. 184 Emlâkış. Tele-
fon: 49010

ERENKÖYÜNDE

Asfalta çok ya-
kın çam ağaçları süslü küçük büyük
köşkler satılıktır. Mutavassıt kabul
edilmeye. Galatasaray İleski karşısında
184 No. Emlâkış. Telefon: 49010

MODA CADDESİNDE

Metre ka-
resi 15 liraya çok güzel bir arsa satıl-
ıktır. Cephesi 30 ve derinliği 45 dir.
1350 M2 sahası olan işbu arsanın içi-
nde ayda 800 lira iradı olan kâğır bina
için ayrıca satış bedeli aranılmamak-
tadır. Mutavassıt kabul edilmeye. Ga-
latasaray İleski karşısında 184 No. Em-
lâkış. Telefon: 49010

DEVREN SATILIK ŞEKERCİ DÜK-

KÂNİ — Divanyolunda 47 No. 1 ve 22
senelik kurulum, müşterisi bol, ta-
nımmış olan şekerli dükkânı rahat-
sızlık dolayısıyla möble ve mallarile
birlikte devren satılıktır. İçindekilere
müracaat. Telefon 20039

KİRALIK GÜZEL BİR HANE —
Küçük bir allenin ikametüne müsaid
denize nazır bahçe içinde masbut
kâğır bir ev kiralıktır. Üsküdar
Sultantepe Susuzbağda iki No. h eve
müracaat.

SULTANAHMETTE

Park ve Ma-
mara gazinoları yanında Ragıp bey
apartmanın beş odalı bir daireli ki-
ralıktır. Banyo, elektrik, havagazi,
terkos, nezareti mükemmel, havası ve
güneşli bol, 1 No. ya müracaat.

SATILIK ARSALAR VE BAĞ

Ankara-
da bahçeli evler yakınında
birer dönümlük iki arsa dönümlü bin
iki yüz elliler liraya ve Dikmen-
de asfalta yakın 13 dönüm bağ toptan üç
bin 500 liraya acele satılıktır. Tele-
fon: 41432

KONFORLU ve KİRASİ UCUZ

APARTIMAN — Şişli tramvay ca-
desinde 302 No. 11 MENEKŞE aparti-
manının bütün esbabi istihafatı havi:
Güzel nezaretili, bol güneşli, otomatik
banyolu 4 No. 11 daireli inamlıyacak
derecede ucuz fiatle kiralıktır. Görmek
İstiyenleri kapıcı her zaman gezdirtir.

SATILIK MAĞAZA

Samsun-
da Saltbey mahallesinde tütün merkez-
inde bir bap mağaza 29/11/940 tarihlin-
de satılacaktır. Talip olanların Sam-
sun hukuk mahkemesi izalei şuyu sa-
tış memuru başkâtibine müracaat.

SATILIK BAĞ

Yakacıkta gayet
güzel içinde havuzlu ve akar sulu ma-
mur bir bağ satılıktır. Talip olanların
gerait için Ankara, 3 üncü Noterliğine
müracaat etmeleri.

SATILIK ARSA

Üsküdar, İcad-
iye, Çamlıca caddesinde, gayet büyük
ve kabil taksim bir arsa ehven gerait-
le satılıktır. Talip olanların gerait için
Ankara 3 üncü noterliğine müracaat
etmeleri.

DEVREN SATILIK

Tüttüncü ve
kırtasiye dükkânı müracaat Galata
Ömerabit han İkinci kat 22 No. ya

SATILIK EV

Çanakkale Cevad-
paşa mahallesinde kâğır ev satılıktır.
Aynı mahallede Hamam sokak 12 nu-
marada bay Mehmede müracaat.

KİRALIK DAİRE

Yedi oda, lüks
banyo, mutfak ve içinde hususî ça-
maşurhane, suık su makinesi vesaire.
Binbirdirek Nuriconker sokağında 12
No. 11 apartman.

PANSİYON

İstanbul veya Be-
yoğlu tarafında iyi bir aile içinde
konforlu bir oda istiyorum. Tel. 20096
mektupla Akşamda Pansiyon.

KİRALIK UCUZ DAİRELER

Üçer
odali manzaralı tramvaya yakın gör-
mek için Kurtuluş Tepealtı Seymen
sok. 51 No. müracaat.

5 — MÜTEFERRİK

EN YENİ METODLARLA

Ve az
zamanda Almanca ticari muhaberati
ve stenografi öğretilir. Şerait ehven-
dir. Ders saatleri akşamları 7 ile 9 ara-
sıdır. Taksim Sıraserviller Hocaada
sok. No. 12 müracaat.

6 AY ZARFINDA İNGİLİZCE

Faucett usulile tecrübelli muallim ta-
rafından. Ücret mütell. Galata po-
sta kutusu 1081 e mektupla müraca-
at.

GENÇ BRAHMA HERMİNE

Hor-
zoları satılıktır. Arzu edenler pazar-
ları Göztepe birinci Orta sokak 10
No. da görülebilir.

ALMANCA DERSLERİ

Bir pro-
fesör tarafından iyi bir metodla al-
manca dersleri verilmektedir. Akşam-
da (P. F.) rûmûzuna mektupla mür-
acaat.

Doktor

ÇİPRUT

Cildiye ve Zühreviyeye Mühassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı kar-
şısında Posta sokağı köşesinde
Meymenet apartmanı. Tel: 43353

«AKŞAM» in faydalı

neşriyatı

Kuruş

Tarih öğreniyorum

Ahmed Refik 30

Çocuklara coğrafya

İkrazatları Faik Sabri 50

Don Kişot

Cervantes 25

Nereden geliyoruz?

Faik Sabri 40

Gülliverin seyahatleri

75

Yer yüzü, Gök yüzü

Faik Sabri 150

Bir Türk kızının Amerika

yolculuğu Faik Sabri 75

Tevzi yeri:

«AKŞAM» matbaası

«AKŞAM» karilerine mahsus

yüzde 20 tenzilat kuponu

EMSALIZ GÜZELLİKTE BİR TEN